

БЪЛГАРСКИ КНИЖНИЦИ.

Часть III

1860 Сентември

Книжка втора

Г. 2. Спомоществатели и всички настоятели

НА

БЪЛГАРСКИ-ТЕ КНИЖНИЦИ.

Видимся принудени тозъ пжть да обърнемъ къмъ Васъ рѣчь-тж си по явно и понастоятелно. Работа-та, за коя-то ще ви хортуваме, је толкосъ проста и тол-косъ очевидна, що-то да ся посвящава особитъ членъ за нейъ, никакъ не слѣдваше, и на друго мѣсто бы послужило за такъвъ членъ голѣмо учудваніе. Но вече тжй у насъ вѣрвѣтъ всички-тѣ почти работи. Тамъ, гдѣ-то не слѣдва нито една рѣчь да ся каже, необходимость-тж кара да ся хортува много ; тамъ , гдѣ-то дължность-та на всѣкого је прѣдъ очи-тѣ му и винаги му напомнюва да јѣ испълни, иска ся непрѣстанно едно

подбужданіе, за да ся види тя изпълнена. Колко вреди на работи-тѣ това немареніе, това хладнокровіе къмъ то най явни-тѣ ни народни и частни обязанности, и малко да поразмисли нѣкой, ще разумѣй ясно. И иска ли размишленіе, като само-то дѣло показва това: на погледъ-тъ на всѣкого ? Ній Българе наченвами много народни работи съ усърдіе, но нищо єдинъ не довеждами до свършване. Въ първо-то подбужданіе, ній ся показвами и любородни и щедрни много малко, но щомъ мине нѣкое врѣмя, забравями и обѣщанія-та си и оставями безъ вниманіе и най явни-тѣ си задълженія.

Това исто-то послѣдва и съ нареденна-та тука книжницѣ. Кога-то ся даде обявление за неѣ явнѣ и ся приканиха всички-тѣ наши съотечественници, мнозина ся показаха внимателни на приканване-то, ако и да ся чакаше по много за да може книжницѣ-та да си изпълни всички-тѣ задълженія.

Начна ся издаване-то на періодическо-то ѣ списаніе; написаха ся спомоществователи въ число, кое-то ако и да не позволяваше да ся хванѣтъ нѣколко съчинители, както ся прави това у други-тѣ народи, при издаване-то на какво да є періодическо списаніе, но даваше възможность баремъ єдинъ да ся тури за редакція-тъ му, и да ся посрѣщѣтъ други-тѣ нуждивенія.

Но за съжаленіе єще отъ първѣ-тѣ години, ся забѣлѣжи немареніе отъ стѣрнѣ-тѣ на спомоществователи-тѣ въ исплащаніе-то на спомоществованіе-то си. Това немареніе въ вторѣ-тѣ и въ третѣ-тѣ години

отиде възрастателно. I-Естествено слѣдствие на това бѣше, чи Книжипна-та на мѣсто да ся улеснява въ изпълненіе-то на задълженія-та си, както трѣбваше да ѳе, ако капиталъ-тъ ѳ възраставаше и приѳмваше свободно обращеніе, посрѣщяж трудности дору и въ издаване-то на періодическо-то си списаніе. Тогава като по други-тъ мѣста, вспомошествователи-тъ си исплащятъ на-прѣдъ вспомошествование-то, повече-то отъ наши-тъ съотечественници чакятъ да дойде край-тъ на годиш-тъ, да ся начене друга-та да дойде до половинш-тъ, та чи тогава да заплатятъ цѣнш-тъ на вспомошество-вание-то си и то подпръ много молби и подканванія. Во имя Божіе питами, какъ може да варви кое да ѳе періо-дическо списаніе, ако тжѳ нечинно испълнявятъ задъл-жаванія-та си вспомошествователи-тъ му, какво-то вспо-мошествователи-тъ на Български-тъ Книжипци. Отъ какъ въспрїехми на себе си настоятелство-то на Българска-тъ книжипш, нїѳ не ѳднократно писахми до нѣкои вън-шни настоятели и ги молихми, като имъ обяснявахми нуждш-тъ, кош-то имятъ книжипци-тъ за пари, да ся по-стараютъ да съберятъ лански-тъ долгове на вспомоше-ствователи-тъ и да ся погрижятъ за по скоро-то испла-щаніе и на тжзъ годишни-тъ вспомошествованія; подоб-ни молби и печатно обърнахми къмъ всички-тъ въобщо настоятели, но наши-тъ молби и до сега останяха безъ всѣкакво дѣѳствие; като чи никого не сми молиди, или никому не сми писади, и като чи никой не ѳе дълженъ нищо за приѳмание-то на періодическо-то списаніе. Насъ

ни крайне учудва това немареніе и рѣшително прѣзрѣніе, съ кое-то ни награждавхть нѣкои настоятели и помоществователи на Български-тъ книжници. Не ѣ чудно, ако нѣкои, като давхть ухо на злословія-та, отъ кои-то въ сегашно врѣмя не избѣгнѣх дору и отеческата ни свята вѣра, или по другѣ нѣкоѣх причинѣх, нѣмхть усърдіе да ся пишхть помоществователи, 'за да расте новооснованно-то дѣло малко по малко, догдѣ да ся успли и утвърди добрѣ; насъ ни учудвхть онѣзи, кои-то непрѣстанно пріемхть книжници-тъ, а пакъ не помислявхть за исплащаніе-то на дългъ-тъ си.

Г. Г. помоществователи и външни настоятели на български-тъ книжници, дайте вниманіе баремъ тозъ пакъ на наши-тъ молби и ся потрудете, колко-то ѣ възможно по заскоро да си испълните всѣкій дължности-тъ. Кой отъ Васъ жѣлае да ся спре издаване-то на единственното ни періодическо списаніе, поради тѣзи садѣ причинѣх, чи спомоществователи-тъ не щхть да си исплатяхть на врѣмя годишни-тъ помоществованія ? Ако не щете да ся грижите за умноженіе-то имъ на ли ѣ хвѣеъ вашъ дългъ да исплатите цѣнѣх-тѣх на туй що купувате по добрѣх-тѣх си волю ?

Съ жалость казвами, чи кои-то помоществователи не ся покажхть внимателни къмъ задълженія-та си и подиръ това, ние ще бждемъ принудени да ги имянумами печатно като упорствуующи въ немареніе-то си, и да ги прѣдадемъ на сждъ-тъ на общо-то мнѣніе.

Цариградъ, 30 7-врія 1860.

Настоятели-те на Българската Книжница

Хр. С. Арнаудовъ — К. Х. Поповъ.

НЕЩАСТНАЯ СЕМЕЙКА
БЪЛГАРСКА ПОВѢСТЬ.

Продълженіе отъ год. 3, ч. 3, кн. 17 стр. 8.

— Дай, Боже! каза Еминъ съ радость. Той тъй и тъй щеше скоро да умре... нъ жално, чи не зехмы ни паръ за сынове му.

— Надѣмъ да не ги държишь вече живи ?

— Да, с'утръ трѣба да ся отрѣжатъ главы имъ. Нъ, право, Омаръ, много ми е жалко за тѣзи момчета и, ако Джалалъ бей не искаше непременно да ги убійж: то никога не дигвамъ ножъ надъ нихъ. Защо пакъ той иска да ги убіймы . . . що му тѣ правѣтъ ?

Омаръ съ удивленіе глѣдаше на Емина и, кѣту ся усмихна прѣзрително, каза му:

— Емине ! срамота ти е да жалѣишь невѣрны Тѣи сѣмъ отъ Бога прокляты . . . нека умирайтъ ! Богъ е избралъ нашъ рѣкъ, за да проважда тя нечестивы имъ души въ адъ . . .

— Мълчи ! страшно му извика Еминъ: Ты, Омаръ, неспайишь що иска Богъ. И тѣ не сѣ ли създаніе божіе ? тѣ невѣрватъ ли въ того Бога въ кого вѣрваемъ и ный ? Ако ли тѣ право не вѣрватъ, то самъ Богъ ще ги накажи . . . не е наша работа да сѣдимъ други !

— Полека, чи ще ся посватишь ! каза му Омаръ съ присмѣхъ: До сега си пролялъ толкози гяурскъ кръвъ, и не си помыслилъ, чи и тѣ сѣ твореніе Божіе, та сега си ся размыслилъ ! или ты до сега проливаше кръвъ не по своиъ волѣхъ ?

Слѣдъ тѣя думы Омаръ отпрати коваренъ поглѣдъ кѣмъ Емина и ся усмихваше. Той желаше да узцай какво мысли Еминъ, та да

можи лесно да изпълнява свой планъ. А неговъ планъ бѣше; да намѣри нѣкойъ винъ на Еминъ, да го оклеветай предъ хайдуцы, кои безъ съмненіе, ще го умъртвѣтъ, и да стааи той нѣхенъ началникъ. На това той бѣше зель дозволеніе и отъ Джамаль бѣа.

Еминъ догади Омаровы мысли и, кѣту наведи главъ си на долу не му отговори нищо.

— Или за оизи свѣтъ мыслишь ? Запытаго пакъ Омаръ.

— Знамъ, защо тѣй мя ты оскърбявашъ, Омаре, каза му Еминъ съ кротость: нѣ знай чи азъ не ся страхувамъ отъ коварства ти... ты прави какво-то щешъ.

— Да мя простишь, Еминъ, ако съмъ тя оскърбилъ. Азъ нещъ да тя оскърбявамъ; нѣ ты кѣту показвашъ съжаленіе кѣмъ Гаури, правишь мя да тя мразѣхъ и да ти мыслихъ зло . . .

— Ты искашь да не показвамъ съжалѣніе кѣмъ тѣзи бѣдны Гаури ? Нѣ, помысли, Омаре, помысли, какво ный правимъ ! . . . Въ растоянѣе на 10 години, колко хора смы убили, колко смы распякали, колко мъжи смы причинили на безчисленны нещастны семейства ! . . . Ный глѣдахмы, какъ майки или бащи убивахъ ся предъ очи ни, и, никога не смы ся смилявали ! . . . И защо правимъ си-чко това ? За пары ли ? не. За еднѣхъ пустѣхъ слава ! . . и то отъ кого ѣхъ добывамы ? — Отъ подобны намъ ! Да ли за това смы ся родили ? Да ли за това носимъ члѣнки сѣрдца ? . . .

Еминъ заплака. Той не бѣше създаденъ за да прави хайдут-лукъ; нѣ случай тѣй докара. Роденъ отъ родители христіаны, Еминъ до 25 години на възраст си крѣпко държеше бащинѣхъ си вѣрѣ; нѣ кога Яничари убихъ татка му, майкѣхъ му и зехъ него съ себя си, той кѣту не можъ да удържи таткувѣхъ си вѣрѣ, потурчи ся и стана най зель христіански врагъ. А сега, кѣту той догади, чи Омаръ трѣси причинѣхъ да го убій и, кѣту помысли, чи това можѣ до с'утрѣ да ся случи, въ него ся пробуди засналая свѣсть, напча силно да го мъчи и го накара да плачи.

Омаръ, кой имане камъчено сѣрдце отъ тѣя Еминевы думы, почувствува жалость и на очи му се показахъ, даже сълзы. Иъ, вкоренная ненависть къмъ Гяури, зе върхъ и Омаръ каза злобно:

— Не, Еминне. Гяури не трѣба никаквѣ радость да чувствовѣтъ. Тѣ сѣ наши робове и ний както шѣмъ, тѣй и постѣпваме съ нихъ. Ты криво сѣдиши

— Азъ не сѣдижъ, нѣ казвамъ то, що чувствовѣмъ. Сѣрдце ми се раздира на части, кѣту помислижъ колко зло смы направили и колко правимъ сега. . . . Знаишъ ли, Омаре, защо Османовы утидохъ въ Прѣславъ ?

— Не.

— Тѣ утидохъ да свѣршатъ ужасно дѣло: Тѣ ще убиятъ Вѣлкувѣ женѣ и най послѣдно му малко дѣте ! . . и до сега можи да се направили това ужасно нѣщо !

При тѣя думы, Велику и Стояпъ, кои слушахъ скрито този разговоръ, растреперахъ се, поблѣдняхъ и на очи имъ се показахъ сълзы.

Еминъ и Омаръ безъ да знаѣтъ, чи тѣ ги подслушвѣтъ, продължавахъ:

— Тѣй трѣба ! извика Омаръ. съ звѣрекъ злобѣ: Тѣй иска Джамалъ бей.

— Да, тѣй иска Джамалъ бей, нѣ той не е чилѣкъ той е звѣрь, каза Еминъ гнѣвно.

— Еминне ! мысли що хортувашъ ! . . . послѣ да не се раскайвашъ ? . . . Джамалъ бей знай да наказва измѣнници.

Еминъ, сякамъ, чи се стресна. Той тури ржкѣ си на чело си, помисли малко и каза:

— Сега вѣрвамъ Омаре, чи ты си вѣренъ Джамалъ бею. Азъ се приструвахъ, чи жалѣжъ за Гяури само и само да тя испытамъ . . . Нека сега начнемъ да приказваме за друго Знаишъ ли какво непременно иска Джамалъ бей отъ насъ ?

Омаръ подозрително погледна на Еминя и кѣту ся усмихна съ презрѣніе, каза му :

— Не.

— Той иска, правимъ какво правимъ, да му уловимъ онова чудно момче Азъ ся надѣвахъ вчера на тебѣ, нѣ ты

Омаръ ся изчерви, нѣ пакъ каза съ гордостъ:

— Ты искашъ да ми ся смѣишъ дето вчера отидохъ противъ то проклято момче съ 10 мина а ся върнахъ самъ ! . . . Слѣй са Еминие, колко щещъ; нѣ знай , чи и ты да бѣше щещъ да бѣгашъ . . .

Еминъ стана и начина да ся прислушва.

— Какво слушашъ, Еминие ? Запыта го Омаръ съ удивленіе.

— Чуми ся чилѣшкѣй гласъ, каза Еминъ, кѣту сѣдна.

Нѣ едвавъ той сѣдна, чу ся шумъ и отпредѣхъ имъ ся исправи единъ едъръ чилѣкъ.

— Османе ! извикахъ за въ единъжъ Еминъ и Омаръ, кѣту станахъ.

И наистина, чилѣкъ, кой доде при нихъ, бѣше Османъ, когото Еминъ бѣше проводилъ въ Прѣславъ, да умъртви Вълковъ жена и дѣщирѣкъ му.

— Дѣ е другаря ти ? Запыта го Еминъ.

— Той умря, рече Османъ: Вълку го уби . . .

— Азъ бѣхъ увѣренъ, чи това тѣй ще бѣди, каза Еминъ сѣрдито: Ами ты дѣ бѣше до сега, Османе ?

— Азъ бѣхъ раненъ и до сега ся крѣяхъ въ единъ цыганскѣ колибѣ . . .

— Ами не ся ли научи живѣ ли е Вълку ? . . .

— Нищо не знамъ. Знамъ само, чи Вълку, кѣту уби другаря ми, излѣзе отъ домъ си и Богъ знай дѣ отиди .

— Вѣроятно, той отишълъ да трѣси онова момче, каза Омаръ , за да нападне на насъ и съ сила да оттѣрве сынове си . . .

— Дѣто ще да е отишълъ, извика Османъ, ный трѣба да ся пазимъ.

— Да ся пазимъ ! чи защо ? съ безпокойство го запyta Еминъ.

— Защо-то 50 крачки на далечъ отъ тука, срѣща ми излѣзе едно голѣмо чърно куче и ся хвърли върху ми . Азъ искахъ да ся отбранимъ, нъ, пѣщо тежко падна на главѣ ми, и азъ ся прострахъ кѣту мъртъвъ . Кога ся святихъ на околу ми бѣше тихо . . .

Въ тѣзи сѣщъ минутъ чу ся кученкій лай.

Еминъ и Омаръ разбудихъ дружинъ си, коя туку кѣту ся събуди нача да приглѣдва оружия си.

Кученкій лай ся раздаде по силно и по наблизо, и предъ Еминевъ дружинъ ся спря едно голѣмо чърно куче, кое махане у-пашкъ си и лаане силно.

— Това е то сѣщо куче, кое ся хвърли върху ми ! извика Османъ .

— Ба ! каза Еминъ съ безпокойство: това куче, сякамъ, чи нѣ познава !

— То можн да има юнакъ ступанъ, каза Омаръ, кѣту вторично приглѣда пункъ си.

— „ Юнакъ е “ чу ся задъ него твърдъ и звученъ гласъ.

Еминъ и Омаръ стреснахъ ся. Тѣ много ся почудихъ, кѣту видяхъ, чи предъ нихъ стои младъ селенинъ и съ дързость ги глѣда

— Чи ты много юнашки нѣ глѣдашъ ! каза Еминъ, кѣту ся приближи до него: да не искашъ да нѣ плашишъ ?

— Азъ ви казахъ чи сѣмъ юнакъ; и не сѣмъ дошелъ да ви плашъ, нъ само да поприказвамъ съ васъ.

Това кѣту рече, младый селянинъ — то бѣше Влади — усмихна ся и сѣдна до огъня.

„ Радвай ся, Емине, шепнеше Омаръ Еминю: Това е опова проклято момче . . . познавашъ ли го ?

Еминъ поклати главѣ си, съ що показа чн го познава п, кѣту сѣдна при Владе, запыта го:

— Не тя ли страхъ да ходишь пощя въ таквизи страшни мѣста ?

— Ами васъ не ва ли е страхъ ?

— Ный смы многома, а ты си самъ.

— А туй какво е ? Каза Влади, кѣту показа на дѣлгъ си сопъ.

Еминъ зе сопъ му, тури ѣх на огъня и му каза, кѣту ся поусмихна:

— Я глѣдай какъ гори хубаво твоя сопа !

И на истена, Владева сопа защо то бѣши суха, за въ часъ ся запали и испусна силенъ пламакъ.

— Я пѣкъ вый вижте какъвъ плодъ имѣтъ тѣзи дървета ! изви-ка Влади, кѣту показа на горѣ.

Сички разбойници издигнахъ на горѣ главы си и оцѣпепехъ отъ страхъ: На сяко едно дѣрво сѣдахъ по два три миѣна, и имахъ кѣмъ нихъ отправены пушки си.

То бяхъ владевы другари.

Влади, кѣту видя, чн сички разбойници си много уплашихъ, приближи до Еминя, улови го зарѣкхъ и му каза съ прѣтенъ гласъ:

— Небой ся ! Ный не смы жадны за крѣвъ . . . Ный ще вы оставимъ въ покой, ако ны послушате, ако ли не . . .

— Какво искашь отъ насъ ? каза му Еминъ съ растреперанъ гласъ .

— Да оставите пушки си тукъ и да ся отдалечите.

Омаръ, кой стоеше задъ Владе, пунечи да го рѣгни съ ножа си; нъ, Помѣтку въ тѣ минутѣ скочи долу, и Омарова глава ся потъркули предъ Еминевы крака.

Слѣдъ Помѣтка сички владеви другари скочихъ долу и изва-дихъ остри си ножове .

Еминъ ся растрепера, кѣту видя, чи Владевы другари ся разгнѣвили и искѣтъ да проливѣтъ крѣвь. Той поглѣдна Влада съ умоляѣщъ поглѣдъ и му каза:

— Ты думаше, чи не сте жадны за крѣвь?

Влади поглѣдна на другари си и самъ поблѣдня. Тѣ сички ся каняхъ да колѣтъ. Изъ неговѣ блѣдность еще повече ся умножи, кѣту той видя, чи и хайдуцы ся готвѣтъ да ся защищавѣтъ.

— Безъ крѣвь! изивка той на другари си.

Изъ Помѣтку, безъ да обраца вниманіе на Владевы думы, изывка съ страшенъ гласъ: „ Не ся помръдвайте!“ и издигна широкій си ножъ врѣхъ Османа, кой такожде държене въ рѣкѣ си ножъ, изъ, туку кѣту видя, чи Помѣтковъ ножъ стои на дѣ главѣ му, испустна го долу.

— „ Не ся помръдвайте!“ развыкахъ ся сички Владевы другари и издигнахъ и тѣ полове.

Хайдуцы, едвамъ що бѣхъ начинали да дохождѣтъ въ себя си отъ първый страхъ, замръзнахъ пакъ на мѣста си. Тѣ нищо не можяхъ да продумѣтъ. . . само глѣдахъ съ умоляѣщъ поглѣдъ на Владевѣ дружинѣ.

— Какво искате отъ насъ! отчаянно изывка Еминъ, кѣту ся приближи до Помѣтка.

И на Емицевы очи ся показахъ слезы.

— Вый чухте отъ начальника ни, каквѣ искамы ный; за то не трѣба да ся повтаря, каза му Помѣтку бързо и гнѣвно.

Еминъ и сички други хайдуцы оставихъ оружія си, и единъ по единъ ся отдалечихъ.

Слѣдъ единъ часъ, по Прѣславскій пѣтъ ся чуваше пискъ отъ нѣколко гайды, кавалы и цыгулки; чувяхъ ся радостны провыкванія, пѣсны и разны игри . . .

То бѣше Владева дружина, коя съ голѣмъ веселѣмъ завеждаше Велика и Стояна въ Прѣславъ.

VI.

Д ж а м а л ъ Б е й.

Въ Шументъ, въ долиж махлъ, близо до крѣпость, дѣто сега ся издигатъ нѣколко стары, высоки тополи, бѣше, въ онова время, построениъ не голѣмъ домъ, кон принадлежеце Джамалъ Бей — началнику на Шумненскія Яничери.

Бѣше около дванайсетъ часа, вечеръ. Вѣтръ фучеше; грѣмъ ся раздаваше много силно; свѣтковица сякъ мноутъ освѣщаваеше позлатеныя върхове на Шумнянски джамии, и дѣждъ, кѣту отъ котлы ся изливаше . . .

Въ това бурно время, Джамалъ Бей сѣдене самъ въ единъ тѣмнъ стаѣ и глѣдаше, презъ едно малко прозѣрче, на вѣнъ. Макарь, той да не можеше нищо да види, защо страшень мракъ бѣше покрылъ Шумненската окрѣжностъ, и, макарь грозный грѣмъ и ослѣпительная свѣтковица да го привеждахъ въ голѣмъ страхъ; нъ той се внимателно глѣдаше кѣмъ близнаѣ горѣ (сега Илчовъ баиръ). По нѣкогашъ той поглѣдваше на часъ си и на лице му ся показваше гнѣвъ и нетѣрпеливость.

— Веки мина ся дванайсетъ часа, а никой не дохожда ! извика той съ гнѣвъ, кѣту стана и начина да ся разхожда по стаѣ.

Въ това время чухъ ся три силны удара.

Джамалъ бей малко ся поуплаши, нъ кѣту поглѣдна на дѣлгаѣ пушкѣ, коя бѣше закачена на стѣнѣ, той ся успокои и запыта сѣрдито:

— Кой хлопа тамъ ?

— Азъ, Ефенди, чу ся дебелъ гласъ.

— „Дриплю“ каза самъ себѣ Джамалъ бей и отвори единъ малки врата, кон никакъ не ся познавахъ да ся врата.

При Джамалъ бея влезе младъ момакъ, кой справедливо заслужваше имя „Дриплю“, защото на гърба му нѣмаше здравъ дрехъ.

Дриплю бѣше Българинъ и ся называваше Коста. Кѣту бѣше еще на 15 години, той много ся караше съ малки Турчи, а наймного съ Джамалъ беевъ сынъ—Алія. Единъ день (то бѣше срьдъ зимъ) Али срьща Коста и иска да го срини въ дълбокій снѣгъ, за да иѣри възраст му. Иъ Коста излазя по юнакъ и кѣту срява Алія долу, патрунува отъ горѣ му много снѣгъ. Бѣдний Коста кѣту направилъ това, вмѣсто да бѣга и да ся крий, той началъ да ся смѣй и да выка другари си за да видѣтъ що е той направилъ. Дору той ся смѣялъ, дохождѣтъ двама Яничарина, улавѣтъ го и го завеждѣтъ предъ Джамалъ бея, кой повелява въ него часа да го убѣсѣтъ. Джамалъ беево повелѣніе въ него часа ся исполни отъ прѣдъ очи му. Коста бѣше на край гроба. Иъ въ то врѣмя, кога прекарахъ нителкъ на шія му и ся канехъ да ритнѣтъ голѣмый чуканъ, кой стоеше подъ крака му — Али-Джамалъ беевъ сынъ, падна на колѣна предъ татка си и извика съ нажаленъ гласъ: „Баба ! подари този Гяурина на меня . . . той ще ми бже кюло Ако ли не ми го подаришъ, на-щѣ ся убѣѣ ! . . “ И Али упря на грѣди си остѣръ ханцаръ.

Джамалъ бей пригърна сына си, и повѣля да освободѣтъ Коста .

Отъ тогасъ насамъ Коста (той нѣмаше ни баща ни майкъ) остана въ Джамалъ беевъ домъ, подъ имя Дриплю, защото сякога му давахъ да облача дрипавы дрехы.

Кѣту влезе Дриплю (тѣй и пый да го называма) при Джамалъ бея, поклони му ся низко и цѣлуна скутъ отъ дрѣхъ му.

— Намѣрихте ли ги ? запита го Джамалъ бей съ гнѣвъ.

Дриплю наведи главъ си па долу и каза съ растреперенъ гласъ:

— Не, Ефенди.

— Не ? Чи долѣ ходи да ги търсишъ ?

— Дори до Варик . . . нѣ никѣдѣ нѣма . . . сички села, горы, бапри пригльдахъ; нѣ се на празно

Джамалъ бей ся начумѣри, поразходи ся малку на горѣ на долу и, кѣту ся 'спря до дрипля, кой тръпереше, кѣту листъ, каза му:

— Дриплю ! Ако и Еминъ ся върни, безъ женѣ ми, сына ми ! безъ тѣ проклятѣ Гяурка-Петѣ — знай, чи ты ще си истеглишъ ! Ты знаеши, чи тѣ скритомъ държѣтъ христіанскѣ върѣ ты знаеши, чи тѣ имѣтъ намѣреніе да бѣгѣтъ а нищо не ми каза . . .

— Ефенди ! азъ нищо неznamъ . . .

— Мълчи, прокляте ! извика му Джамалъ бей: Азъ знамъ сичко . . . ты имъ помогна да побѣгѣтъ . . . нѣ, не бойся, и ты малко не ще теглишъ . . . Иди донеси свѣщъ !

Кѣту думаше тѣ думы, Джамалъ бей удари Дрипля много силно.

— Азъ не съмъ виноветъ, Ефенди; защо мя бѣишъ ? каза Дриплю плачишкомъ и излѣзе вънъ . . .

Кѣту донесе той свѣщъ, Джамалъ бей отвори единъ съиджкъ, извади отъ тамъ единъ малкъ иконѣ (Пр. Богородицы) и кѣту ся приближи до Дрипля, каза му съ насмѣшливъ гласъ:

— Я виждь, Дриплю, да ли не ще познайшъ и това какво е ?

Дриплю погледна съ благоговѣніе на иконѣ, оспокои ся и рече съ твърдъ гласъ:

— Това е, Ефенди образъ на божя майкѣ.

— Ами знайшъ ли дѣ е намѣрихъ ?

— Можи отъ нѣкого христіанина да си е зелъ.

— Ако да бѣхъ е зелъ отъ христіанинъ, то щѣхъ да ся радвамъ, каза Джамалъ бей, кѣту тежко въздѣхна: нѣ азъ ѣк намѣрихъ въ Аліевъ съиджкъ !

Дриплю зяпна отъ удивленіе.

— Освентъ това, продължи Джамалъ бей, азъ намѣрихъ въ съи-

дѣкъ на Аліевѣ майкѣ, единѣ малакѣ, позлатенѣ кръсть ! . . . И ты, проклятый Гиурине, удивлявашъ ли ся ?

— Удивлявамъ ся защо-то немогѣ да постигнѣ, какѣ въ мусуламскѣ къщѣ да има христіански икѣны . . .

— Вънѣ ! скоро вънѣ ! разрева ся Джамалѣ бей и ся спустна да бѣи Дрипня; нѣ Дрипню бѣше веки вънѣ.

„ Проклято куче “ мърмореше си Джамалѣ бей, кѣту ся 'спря предѣ прозѣреца и начна да глѣда на вънѣ, „ Искѣ предѣ меня да хитрува . . . нѣ, чакай ! азѣ него щѣ го пытамѣ . . . “

Вѣ това время въ въздухѣ ся распространи голѣма свѣткѣвица, коѣ освѣти Илчевѣ банрѣ.

Джамалѣ бей, коѣ не снемаше очѣ отѣ него банрѣ, во время на тѣзи свѣткѣвицѣ, видѣ чѣ отѣ него слазѣ чилѣкъ.

Иди ! радостно извыка той и начна да ся разхожда: Иди . . . нѣ самѣ ! защо ли ? да не ся е случило нѣщо ? коѣ ли пѣкъ ще дѣрзѣи . . .

Послѣ той отвори малкіѣ врата и извыка:

— Дрипню ! Дрипню !

На врата ся показа Дрипню.

— Ако хлѣна нѣкой на пѣтѣны врата, каза му Джамалѣ бей съ повелителенѣ гласѣ, отвори му и го доведи тукѣ . . . чу ли ?

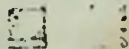
— Чухѣ . . . и Дрипню ся скри.

Слѣдѣ полвинѣ часѣ, при Джамалѣ бей влѣзи единѣ чилѣкъ, ни младѣ ни старѣ. Той бѣше много мокѣрѣ и тѣй блѣденѣ, що-то Джамалѣ бей, туку кѣту го видѣ дрыпна ся на странѣ и извыка :

— Що е туй отѣ тебѣ, Еминѣ ? ты си блѣденѣ, кѣту мѣртвѣцѣ ! . . .

— Нещастіѣ, Ефенди, каза Еминѣ (то бѣше той) съ растрене-ранѣ гласѣ.

— Нещастіѣ ! извыка Джамалѣ бей: какѣ ? да не сте убѣли сына ми ?

— Не, Ефенди, не. Ний изтървахмы отъ рѣцѣ си Вѣлковы си-
нове . . .

— Изтървахте ги ! съ гитѣвъ искреця Джамалъ бей: чи какъ ?

— Проклятое момче . . . то развали сичко.

— Какъ ли ?

— Да.

— Чи не можихте ли да го уловите ?

— То тѣй хитро върши работѣ си, щото ний дору ся сяспилъ,
то прави какво-то ще . . . ,

— Засрами ся Еминне, засрами ! н ты кѣту ся страхувашъ отъ еде
Гяурско момче . . . то на други какво остава ? . . Проводи азъ,
както ти порѣчахъ, Омара да го улови ?

— Проводихъ, Ефенди; нъ Омаръ ся върна съкъ Пятнай-
сетъ души бѣхъ проводилъ съ Омара; нъ то убило сички н само
Омаръ ся оттървалъ . . . н то не на дълго . . .

— Какво думашъ, какво ? запыта го Джамалъ бей, кѣту прѣкъ-
са думѣ му: Омаръ ся оттърва, не на дълго ли ?

— Тѣй Ефенди. Омаръ сега е на онзи свѣтъ.

— Омаръ ! извика Джамалъ бей. Той щеше да падне нъ Еминъ
го задържа.

Кѣту ся съзе, Джамалъ бей попыта Еминъ;

— На истина, убихъ ли Омара ?

— На истина, Ефенди; Азъ видяхъ кѣту ся потъркули глава му.

— Чи какъ ся случи това . . . н кой го уби ?

Еминъ му расправи сичко подробно.

Джамалъ бей, кѣту слуша Еминъ съ вниманіе, поглади брадѣ
си, измърморѣ единъ краткъ молитвъ н каза:

— Охъ! Еминне, знайшъ ли, чи Омаръ ми е сынъ ?

Еминъ испули очи отъ удивленіе н не продума нищо.

(Слѣдва.)

АРХІЕПІСКОПЪ КІРИЛЪ

День 6-ий и служба Св. Меодія и Кірила

(М. и кірила философа). (1)

Преподобнаго ѿца меодіа оучителя словенскомѹ
народѹ и брата кірила философа: и гїевзѣа. Ѡ. | сѣ.

г҃а д҃ пѣ. д҃а знаменїѣ бо

Законъ наказатель стажаа си. с҃іаю меодіе
тѣмъ память прѣмъдрѣнастои
нѣмъ еси своимъ людемъ. и стадоу бчени
илиже чтащен . . обчащреся. въ с҃іиѣ книги,
в. Обатѣа блаженѣа д҃а и п.

Гїи меодіе вѣжне. словеси послѣдѹа бѣ словеше шѣ.
ѿца бже родителѣ словеси сѣра ѿзасжителѣ дх҃оу прѣ-
столюу. и ере же истѣе ѿпыташе вѣпнѣ. ѿца параклі-
та не ѿ с҃іа шѣ г҃а исходаща. тѣмъ же швеса прѣваа
г҃а с҃іи маѿнемъ . того . . . г҃а вѣогласе . . . тѣми
мѣи сѣа г҃а . дасп҃. д҃м҃. н҃м҃ и

(1) Този откасъ отъ службѣ-тъ на св. Кірилла и Меодія је памѣренъ въ Зографскій-тъ монастырь отъ іедни млади пѣтешес-
твенници, ученици български въ Одессѣ, отъ кои-то и пи се съ-
общи. Вѣроятно је служба-та на святи-тъ първоучители наши да се
намира нѣгдѣ и по пѣлно. Чували смя, чи тя се намирала была и
въ Сопотъ. Колко је желателно да се обнародва всичко що је от-
крито отъ неїѣ и да се приложи стараніе за пѣлно-то ѿ памѣрваніе.

ѡпакѡмъ ва . . не . . . ло . ѡ ба прїемъ ѡче мѡдїе
прѣрчествѣ сповнса. и чюдеса же ѡ почтѣшаго та дѡино
гѡа ти прѣжде вѣщаа. ико настоѡща мѡдре. рауса саѣны
ми видѣние и вѣсамъ прогонителю. и неджнимъ
вѣлчєславїе, тѣмже, подажъ намъ грѣховъ ѡставленїе
и великѡ мнѡтѣ. : слава. и н. бѣ настѣ. а ѡ тро. гѡа д. :

Оцїи кѡ нхъ твѡрѡще свѣтло т ражево Успенїа. мати
твоеѡ съ выше подаждѣ. ѡтверзла є двєри црѣвна.
разрѣши жъзы наша многыхъ грѣховъ ходатаиствомъ
ва ко сѣго тисученика ѡца нашего. : кава гѡ. ѡ вѣѡа. Ирмѡ:

— п градѣте а юе. : — Дажѣ хе сїсе.

ѡдине мѡрде. слово пространно мѡлѡса твоєи мати да
сѣла вѣсхваѡтѣ мѡдїа и тѡ прославаѡтѣ. : Оставивъ
рѡ и ѡчѣство подроужїе и дѣти. сѣшчителе вѣ поу-
стыни извѣ а н. съ сѣлыми ѡцы жити прєславе. Бранъ
лютажъ посрамивъ ѡче вѣсовѣскѡ. бранъ люта оутѡли
грѣхъ моихъ. оучителю мѡдїе мѡтвѡмнѣти. : . —

Кто изрѣши тебе можетъ дѡино. зачатїе ти паче сло-
весе. ба во ради пѡтиѡ прѣтаѡ, намъ нѡлена сїса
вѣмъ. : . — пѣ. г. Ирмѡ оутѣрди на съсовѡ. : .

О прѣславе кто можетъ изрѣши мѡдїа дѣтѣле и трѣ-
ды єще постра. ѡ вѣсѣ трїжычникъ : —

мѡдїе сѣе: даръ ты приѡтѣ ѡ ба. и пода трѣбѡщимъ
славашимъ ба прославаѡшаго та.

Иже ми подастѣ бѡтство хе сїсе. блавно жнєвъ погыби.
. . ѡкааннын. иж ѡѣати ма покаанїемъ :

Марне златакаднанице. ты страстныиъ мои смрадъ ѿ
жени колѣбаша съ на ма приложеніемъ лѣниваго вор-
ца :. ѿѿ. гла дъ пою. оудиви съ иѿсѿфъ.

Шко сѣнца сѣѿтлѡ. вѣстока та хѣ вѣзсѣжше народоу
ѡѿе посла мѣдра оучителии мѡдѡдѣа просѣѿаща
грады мѣстѣ и странѣ наѿкалѣи твоими почитаѣ-
щѣ ныѣ блажене Ѹчении дѸховнаго
непрѣстанно. . хвалѣишѣта . П . . .

Т . . . има ѡѿе земѣ моравскаа

- жѣ повѣждаемъ еретики

Одесиѣ прѣстаѣща. прѣстыѣ трѣа Ѹчителѣ. мѣнте съ
хѡу сѣхраниѣ стадо словѣнкоѡ : —

Дѣѣ своѡ и тѣло же. ѡскерѣи неключимаа дѣла ж.
нѣ сѣсе ѡчистѣла своѡ си мѣтиѣ :. —

Бѡ мѣти съ прѣтаа. заченши бѣ вѣѣмене. прѣсно мѣи
съ за рабы своѡ : Пѣ. ѡ. Ирѡ. свѣтаподателю:

Истиннастоликъ. аѣла славнааго. андроника славне
ѣвенсѣ. оѡкрасѣ прѣстола сѣѣа цѣркве. панонѣскѣ мѣдре -
Та мѣлима мѡдѡдѣѣ сѣаю славне разгнаноѡ еретики
стадо своѡ сѣхрани. вѣ вѣрѣ правоеѣрѣ и мѣвалии си
ѡѿе :

Пѣчинѣ прѣплаваѣ житинскѣ . прѣлетѣ ѡѿе ѡ
рельскѣи. потаплаѣма грѣхы сѣѣ. ѣзведи мѣа съ
мѣтва ми си мѣдре : —

Бѡ Теве роѣшѣѣ творца всѣческѣимъ. възпѣмѣи рѣу
ѣсѣ чѣтаа рѣусѣ вѣнѣвши намъ сѣѣ. рѣусѣ възмѣ.
прѣиѣи бѣ невѣзлѣстиааго : — Пѣ. ѡ: Ирѣ възвѣздѣ:

Ты ѿ запада сѣе всий. иже звезда, своя лоча сла-
щи. до востока и сѣвера. и до юга славе мѣодне: —
Еже слоужем славе прийтѣ ѿ хѣ сѣса мѣрдаго ско-
нча сѣлю. иже вѣренъ равъ ебѣ своему: —

Калъ грѣховъ мой иъмый ма щедре сѣтелю едине мѣо.
сѣре. ты во единъ имаше в а а т ѿ. ѿпѣшатигрѣху. —

Бѣ Вѣрнаго ѿрѣ нашего ѿтерѣди. повѣда даъ емоу
иже вѣмогъи. на варвары вѣко рожденъ сѣ ѿ (ѿ) чисты
хъ вѣзможныхъ матере: — кѣ. Глѣ. ѿ: —

Бѣтвнаѣ и вѣрнаѣ мѣодѣа вси вѣспомѣхъ люе. и
любовнѣ оублажимъ. иже пастирѣ великаго
словѣномъ слоужитеѣ набути чѣстно прогони-
телѣ ереси мѣво сѣ непрѣстанно ѿ вѣхъ на: Иже: —

Црѣвны панонии коунио новий сѣре люе. тебѣ пастирѣ
чѣна. свѣдащи рауетѣ. дѣтѣли ти поспѣ шѣс-
теоуемъ. тroudы и болѣзны похвалнаѣ тайнъ. тебе
почитающимъ. миро многочѣсно. мѣодне
сѣлю мѣлитво непрѣстанно ѿ вѣхъ на: —

пѣѣ ѿ Ирѣо. Отѣѣ златѣ на поли дѣе"рамаѣ: —

Оубѣжаю сѣаѣ хвалитѣ славно. градъ солоуенскый
кириѣ сѣе и мѣодне. мисии и панонии и
моравьскаѣ зѣлѣ бѣжне. славащи ѿ възпижѣи вѣ

На камени ты вѣры ѿтерѣди-нозѣ свой вѣжне
и не подвижа бѣ тебе сѣе - протнѣнъ дѣовъ. иже и-
же хравьрѣ ворецѣ противѣ сѣ илѣ поимѣ вѣ

Озводенама разбойники хѣ и ѿмѣвена по мѣоуѣ
ма мѣа тебѣ. и възвѣи мѣа на ма. ѿбычѣи
мѣти си. иже да възхвалаѣ бѣ вѣвенъ ѣ (ѿ): — бѣ

Неверствна свѣта селнше. твое чрево въ. свѣта ѿ
 ми бни разоума. безвожне ѿ гнаши чтаа бѣо
 неѣкто дѣце жже поѣмъ взнижше блвнъ :.
 пѣ. ѿ ірмо въ пѣркѣ огньнжъ къ дѣтемъ євреи
 скимъ съшедьшаго. н пламенъ на хладъ прѣложъ.
 шаго ба пойте всла га :. — Оеклорменитъ сѣе
 мелодіе ты въ кзвн вражнхъ низложивъ сла
 вие оучителю премждрѣ. пойте взнижше блѣ :. —

Врхѣрен ты въ по чиноу адршню жеры н блжне а
 гннца. ржкамъ си сѣма раздаѣ вѣрннмъ поѣ бл :. —
 Пошъ люта ма хѣ грѣховная постиже. н лютѣ нко ѿ
 врачн дшж мой. нж мѣла ти са бѣ просѣкти н на по
 каѣннѣ настави пошра та євѣкы :. — вѣ

Извемогшж многыми прилогы. ажкавааго бѣце
 ѿкааннж дшж мой. цѣлѣна мн мѣтва мн дѣце.
 здрава сътворѣн. да та прославаѣмъ євѣкы :. —
 пѣ. ѿ. ірмо. Иже ѿ ба въ слово не нзрѣнноѣ мждро
 стнж. пришѣша ѿбновити адама. ѿдѣж тѣннѣю па
 дша лютѣ ѿ сѣмъ же дѣцж неизрѣнно въ павшама
 на ради пѣмн величаемъ.

Та блжне поѣ земѣморавьская чѣно твое тѣла ѿмаци
 ѿ павомская сѣлю. просѣкрѣнѣ товоѣ н люде єю съ
 шше са. празноужтъ твоѣ памѣ :. —

Имаца сѣла прѣвѣткѣ тѣрци. киріе прѣовне мѣ
 мелодіе сѣлю. стадеваѣ сѣе. ходаше по земн стра
 ннѣн съхранше стадо своѣ растѣта мѣмн св блжнаа :. —

Шнѣ припадаѣ. Учи́телю стѣ меѡоди́нѣ мѡа те
вѣ. оумиленое сѣ пѣкѣ приими. и испроси же ѿ поу-
грѣховѣ мой оу сїса хѣа : —

Рау́нса прѣстаа бѣце мѣри́нѣ рау́са нѣпѡрѡчнаа. и́скѣса ма́жкѣ
непозна́вши. рау́са свѣ́тило всемоу ми́рѣ ро́жши. мѡ
ла́ци непрѣста́нно кѣ хѡу боу : свѣ́ — таѣ . їти ѡѣ : —

Нравственны разсужданія

СЪ ПЕВИННЫЯ ЮНОШИ (1)

I.

За мързелъ, праздность и безпечность, и за пагубния слѣдствія на тѣзи пороцы.

Трѣба да унищожавамъ сѣки пороцы съ дѣятельность и трудолюбіе, отъ кои ся добывають най драгоцѣнныя ползы.

Мързелъ заседно съ произходяща отъ него праздность и безпечность е таквоя душевно расположеніе, кое простира своѣхъ власть на сички наши душевны и тѣлесны способности. Той ны кара да намѣрвамъ скърбъ въ труда, а удовольствіе — въ покой и бездѣйствіе на сички наши чувства. Тѣ, кои сѣ обладаны отъ мързель, може да ся кажи, чи не съществувать; зашо въ нихъ вмѣсто дѣятельность господствова едно мъртво усыпленіе на чувства нмъ.

Ный трѣба много да ся пазимъ отъ този порокъ; зашо, нѣка спомнимъ, чи ный нѣмамы по опасенъ и лють врагъ отъ мързеля. Ако ся оставимъ той да ны обладай, тогасъ намъ угрожава единъ животъ толкосъ по много нещастенъ, колкото пый не ще бѣдемъ въ състояніе да носимъ тяжкое бремя на толкосъ нещастія

Казано е — и, за нещастіе, твърдѣ справедливо, чи мързелъ е майка на всички други пороцы; тѣ сички ся раждать отъ него. И какъ да не е тѣй, кога, за да ся побѣди какъвъ да е порокъ, трѣба баримъ малко едно успіе на твърдъ и постояннъ волю, малко

(1) Превелъ В. Д. който и посвещава трудъ-тъ си Николаю Митроновичу Тошкову.

едно вниманіе надъ насъ си; а между това, мързель грабва отъ насъ всякъ послѣдователность на мисли ни, и часто ни довежда до таквостъ състояніе, що то най легкое движеніе бива за насъ тягостно и неспосно. При това, наниъ умъ има дѣятелнѣхъ природа; той неможе да стои въ бездѣйствіе и, ако не е занятъ съ нѣкое добро нѣщо, той ще ся преклони къмъ зло. Тѣй ся оправдава то положеніе, чи злы мисли ся раждѣтъ отъ празность.

Всяко мързельно дѣте остава глупаво, защо то не придобива нищо. А извѣстно е, чи да придобый чилѣкъ нѣщо, трѣба да ся труди. За то, ако искамы да имамы добра бѣдливность, трѣба да ся стараймы да изгонимъ отъ насъ този порокъ, на кого първый и непрѣменный плодъ е — да ни остави въ невѣжество, кое, кѣту ни осажда, на всегдѣшенъ срамъ, лишава ни и отъ тѣхъ пособія, кои приемами отъ други хора. Кога то мързель, бездѣйствіе, празность и безпечность препятствовѣтъ на робове си да ся трудятъ, занимавѣтъ съ работы си нехѣлихѣхъ обязанности си, то несъмнѣнно е, чи тѣзи нещастны робове, нѣмѣтъ никаквѣхъ надеждахъ да добыѣтъ нѣкое благосъстояніе, както за себе си тѣй и за свои сѣсѣди. Тѣ сѣхъ безполезны за себе си, защо то разслабваніе, кѣту ги погружава въ едно отѣпняваніе, не имъ допуска да търсѣхъ и памѣрѣхъ въ себе си достаточнѣхъ силахъ, съ коихъ да си помогнѣхъ. Тѣ сѣхъ въ тягостъ на сѣсѣди си, защо то, кѣту трудъ е природенъ законъ и необходимъ за сички, то за онѣзи, кои отстѣпнѣхъ отъ този законъ, остава едно презрѣніе. И тѣй очевидно е чи мързель е сѣдиненъ нераздѣлно съ сиромашество и съ сички други бѣдствія и мшленія.

Иъ ный трѣба да ся страхувамы отъ мързеля не само защо то отъ него ся раждѣтъ невѣжество и сиромашія; иъ защо то и здравіе ни не ще ся забави да ослабне отъ продължителнаѣхъ празность: колко то страдай тѣло ни отъ мързеля, толкостъ повече страдай и душа ни. И наистина, нании душевны и тѣлесни способности

искать обработваніе; тѣ ся нуждають отъ упражненія, и зато мързеливый кѣту ги остави въ дремотѣ, скоро почувствова чи тѣ ся умяявють и ослабвють.

Нѣка прочее бѣдемъ увѣрены, чи кѣту ведемъ единѣ изпеженѣ и лѣпнвѣ животѣ, ный сами разрушаемы собственно си здравіе и ослабываемы сички си тѣлесны членове. А що ся касай до разума, то кѣту престанемъ да го занимаемы и упражняваемы, ный го обрацаемы, тѣй да рѣчемъ, въ бесполезенѣ и неспособенѣ слугѣ.

Мързеливый, кѣту е бесполезенѣ самому себѣ, непринося ползѣ и другимъ. И напстена, какво трѣба да чака чилѣкъ отъ таквостъ смѣщество, кое е тѣй неподвижно отъ мързелѣ ? и може ли мързеливый да помогне нѣкому ? Той не принося нито най малкѣ лелѣ за общѣ ползѣ, и по слѣдствіе на то безсиліе. кое произхожда отъ неговн праздни и лѣпнвы привычки, той ся лишава отъ най сладкаѣ радость — да помага въ добри дѣла на свои съгражданіе.

Това не е сичко: бесполезный членѣ на едно общество става по тяжко бремя и за семейство си. Кѣту разирьсва сичко отъ кѣши, безѣ да принося нѣщо, той най послѣ ще ся принудн да краде и убира женѣ си и дѣца ен, за да удовлетворява нужды си. Отъ това, сѣюзѣ и сѣгласіе немогють дълго да ся противѣхть на непрестанныя жертвы и лишения, съ кои негова праздность отягчава семейство му.

Мързеливый трѣба да укорява себе си както за сиромашіѣ, на коѣ той самѣ е причина, тѣй и за тѣ марази и отвращеніе, кои той постѣялѣ въ семейство си. И тѣй наши най драгоценны интересы турѣхть ни за непремѣненѣ законѣ да гонимъ отъ насѣ си мързеля и сички други пороцы, кои ся съединявють съ него тѣй тѣсно, щото ставють неговн части, както сѣ: бездѣйствіе, праздность, безпечность и други.

Кѣту е тѣй, нѣка наша защита противѣ този порокѣ бѣди силѣ

на и непрестанна. Ний лесно ся увѣряваме, чи нищо не е ако ни домързи малко и ся предаваме на този порокъ безъ да угаднѣмъ, чи струваме голѣмъ вредъ на себѣ си. И какъ е голѣмата тѣзи вреда ! Впрочемъ не само на насъ си ний струваме таквъ голѣмъ вредъ, нѣ и на много други хора; защо, кой е створенъ само за себе си ? у кого нѣма семейство или отечество, кое да не иска помощъ и съдѣйствиѣ отъ него ? И за то, ако мързеливый по свое заблужденіе и по своѣ неподвижность не бѣди въ сѣстояніе да заплати този священный този дългъ семейству и отечеству си; то той вреди другимъ и имъ причинява ущърбъ. Освенъ това намъ добръ е извѣстно, чи праздность никога сама не царствова въ члѣка: Тя влече подирѣхъ си много други пороцы.

Да забѣлѣжимъ най послѣ, чи праздность зема отъ насъ то время, кое, можемъ употребити за образованіе си. Мързеливый за да ся утѣши, казва, чи той ще свари да възнагради загубеное время, кѣту приложи двосѣ трудъ, нѣ той много ся лѣжи, защо не е властенъ да възвѣрни ни едижъ миналъ минутъ. А мързеливый си познава отъ това: Той сякога бива печаленъ, недоволенъ отъ себѣ си и сичкому е противно. Най строго и справедливо наказаніе мързеливому е — презрѣніе отъ тѣ, между кои той живей.

Мързеливый, кѣту за нищо ся не старай, неупотреблява нищо тѣлесны си нищо умственны си силы за да придобый нѣщо и го уварди, то, очевидно е, чи той ще ся обладай отъ сиромашія, на коѣхъ слѣдствія сѣ ужасны, за мързеливаго, нещастія. Най послѣ, мързеливый, кѣту ся тупи отъ тѣзи нещастія, здраве му ся изгубва, разсѣдѣкъ му ослабва, и той става игра на развалено въображеніе .

И тѣй ний виждамы, колко е важно и полезно за насъ да употребляваме сички успѣія на едижъ твърдъ и постояннъ волю, за да гонимъ отъ насъ си този порокъ, — мързеля, кой най много отъ

сички други пороцы хвърля нашъ животъ въ сякакви бѣдствія, кои съставлявайтъ пагубно слѣдствіе на лошеви наклонности.

Най вѣрны и непогрѣшительны средства да унищожимъ този порокъ сѣ дѣятелность и трудолюбіе. Ако тѣзи двѣ благодѣтелни орудія противопоставимъ на мързеля, то ще видимъ, чи бѣдствія съ кои ны застрашаване мързель, ще ся промѣнятъ (каква утѣшителна и безцѣнна награда за наши усилия !) на благополучіе, ный ще имамы удовольствіе отъ сичко, и наша жизнь ще бѣде толко съчастлива, колко-то бѣше нещастна, кога ны владѣеше мързель.

Ный имамы въ себе си едно дѣятелно начало, коо ны кара да работимъ. Туку къту това дѣятелно начало остане безъ единъ съзнателнъ цѣль и не ся натѣквава къмъ честны и полезны дѣла, то нашъ духъ бѣва смѣтенъ и въ насъ ся раждатъ безпокойства, забравенія на дѣлжности ни и наклонность къмъ пороцы.

Този, именно, дѣтеленъ духъ трѣба да поставямы противъ мързеля. Къту този духъ има добро и мѣдро направленіе и е противопоставенъ на мързеля, то ный ще имамы всякъ възможность да придобѣимъ любовь къмъ труда и освенъ това ще успѣимъ да станемъ искусны въ предпріятія си, къту ги свършвамы съ полза, за себе си и за съграждани си.

Къту успѣимы въ трудолюбіе, ный ще ся научимъ да цѣнимъ и время, и не ще го губимъ на безполезны праздности или на легкомыслены употребленія, защо ще сме увѣрены, чи отъ время поскѣпо пѣщо на свѣта — нѣма. Вмѣсто тягость, трудъ ще ни бѣди источникъ на сяко удовольствіе и вѣрно лѣкарство противъ праздность. Къту привикнемъ на трудъ, ный ще увардимъ и здравіе си, и ще бѣдемъ довольны; а мысль, чи тѣзи щастливы плодове сѣ негови (на труда) произведенія, негова справедливо-заслужена награда, ще ни докарва единъ вѣтреникъ радость и ще украшава съ прельсть наше сѣществованіе: защо плодъ на труда е най пріятно, удовольствіе отъ сички други.

Нѣка бждемъ увѣрены, чи нѣма нищо, кое да може ся противи на труда, на постоянное прилѣжаніе и на тѣрпѣлива и разсѣдѣтелихъ добръ волихъ. Освѣтъ това, кѣту безъ трудъ ный, неже бждемъ въ състояніе да си добывама необходимайхъ хранѣхъ, то цѣна коя ще бжде възнагражденіе за труда, ще ни помогне да утѣримъ тягость му.

И тѣй, да обикнемъ безцѣнный трудъ, да ся прѣучимъ кѣхъ ного дору сме еще млади ! Ако отъ начало това ся покаже намъ много тягостно, да помислимъ за спичкѣ наши бждещность, да земемъ въ вниманіе тѣхъ наградахъ, коя ще бжди цѣнѣхъ на наше постоянство и да ся увѣримъ чи тази тягость ще ся смади, това бремя ще бжди нечувствително. Напротивъ — въ заниманіе на ума и въ тѣлеснайхъ дѣятельность, ный ще намѣримъ таквизи наслажденія, кои ще ни стануть необходимы.

Една отъ най първи и велики ползы на наше трудолюбіе шо ся състои въ то, чи ный кѣту сме млади, безъ съмнѣніе ще покажемъ успѣхи въ тѣхъ науки на кои ще ся учимъ отъ наши наставницы. Кѣту слушама пихни съвѣты и кѣту ся занимавама добръ, ный ще придобіймы таквизи познанія, кои ще бждѣтъ причина не само да ся православимъ и обогатимъ, нъ да бждемъ и полезны отечеству си. Както здравіе съставлява наше тѣлесно благополучіе, тѣй и знаніе — душевно. А шо не сме получили въ младость, то не шо го имама и въ старость.

Трудолюбивый испѣляя спички си обязанности, макаръ да сѣхъ най трудны, и зашо то той знай да употребява время дѣятельно и разумно, то и испѣлява обязанности си сякога съ точность. Той никога неначинава едикъ работѣхъ безъ твърдѣхъ и постоянныхъ волихъ, и кога ся залови да върши нѣщо, той никога не го оставя недовършено. Напротивъ, той е увѣренъ, чи кѣту съ постоянство върши работы си, ще получи отъ нихъ годѣхъ ползѣхъ.

Иъка проче бѣдемъ трудолюбиви и дѣятелни, и, кѣту присвоимъ тѣзи двѣ качества, иъка сме увѣрены, чи въ тѣхъ ще намѣримъ сички добрини, сички ползы, кои ги грабѣтъ отъ насъ мързель и праздность. И наистина, какъ трудолюбивый ученъ чилѣкъ да не уснѣва, когато непрестанно ся занимава съ науки; излѣщни списанія и искуства ? какъ дѣятелный работникъ да не ся надѣва за добръ бѣдѣщность, когато непрестава да работи ? Ако ся трудимъ, ный сякога ще ся наслаждаваме съ едиъ радость вѣтрешнѣ и ще ся позоваваме съ уваженіе и вниманіе отъ съседни си.

Общество, кое съществува, а може да съществува само ако ся трудѣтъ сички му членове, кѣту види чи и ный ся стараймы да му принесемъ ползы, ще ны уважава и, кѣту има кѣмъ насъ довѣріе, ще ни помага, ако ся случи иъкой нѣтъ и ный да имамы нужда отъ иѣщо.

Нашо тѣло, кѣту ся приучи на дѣятельность не ще ся уморява скоро и наши тѣлесны членове сякога ще бѣдѣтъ здрави. Нашъ умъ кѣту бѣде сякога занять съ полезни знанія, увеличиваѣщи крѣгъ на понятія ни, ще бѣди свѣтливъ, и вѣсто неспособнѣкъ праздности, ный ще намѣримъ съкровища за разума въ то полѣ, кое ный сме обярнали въ плодоточно.

И тѣй, достовѣрно е, чи сички бѣдствія, кои угитѣвѣтъ нещастнаго, предавнаго на мързели и праздность, никакъ не съ страшни дѣятелному и трудолюбивому чловѣку; напротивъ, тѣзи бѣдствія промѣнявѣтъ ся за него въ благость и въ ползы.

Да кажемъ най послѣ, чи кѣту привикнимъ кѣмъ труда, ный ся отдамѣчаваме отъ сички пороцы, кои ся раждѣтъ отъ мързели, и заедно съ безчисленны ползы на труда ный добывамы и радость, коя е най вѣрна и най пріятна награда одному мѣдрому и честному чловѣку.

Милли Юноши ! Да по тѣзи разсѣжданія останѣтъ въ сѣрдца ви, да по проникнѣтъ въ вашъ умъ ! Тогасъ вый далеко

быхте изгодили отъ себя еи всякъ мързель и всякъ праздность и быхте придобили дѣятельность и трудолюбіе, чрезъ кои ще намѣрите всяко щастіе и всѣчки възможни радости !

II.

За злобѣ, злословіе, клеветѣ и други пороцы, кои ся раждѣтъ отъ жьстоко сьрдце. Тѣзи недостатѣи, кои ны възбуждѣтъ да правимъ зло другиму, съ тѣмъ низки, что то, ный сами ся срамуваме отъ нихъ. Трѣба да поставямы противъ тѣзи пороцы доброта и искреннайъ любовь къмъ сички.

Да ся пазимъ отъ пороцы, кои къту ны правѣтъ умрази на сички, разрушавѣтъ щастіе ны, зашто то земѣтъ отъ насъ сички добрини, кои ся падѣтъ намъ въ удѣлъ отъ добри качества и добродѣтели. Да ся въоружимъ противъ злобѣ, сьрдечнайъ жьстокость и други недостатѣи, и да ся пазимъ тѣмъ, што то всякога да бѣдимъ готови да изгонямы отъ насъ еи тѣзи пороцы, за да пѣбѣгнимъ бѣдственнѣи слѣдствѣи, кои тѣ ще ни докарѣтъ: зашто лошевий чилѣкъ сякога бѣва лошевь.

Злоба е порокъ, кой-то накарва оногова, въ кого-то владѣтъ, да струва зло другому, да му вреди съ сички зависящи отъ него средства. Този порокъ ся ражда отъ зависть и ненависть, и има помощницы: злословіе и клеветѣ.

Възмѣтили ся отъ нѣкои вътрешны несъгласіа едно общество, на кое законы съ кротки и снисходителны; раздѣлили ся нѣкоо сѣмѣйство, кое было преди сѣединено съ святѣмъ любовь — да сѣмъ увѣрены, чи тѣзи общественны смѣщенѣи, тѣзи сѣмейны маразы съ работа на лошевь чилѣкъ. И напестена, лошевий чилѣкъ внося смѣщенѣи въ сички общества, сѣи въ нихъ недовѣріе, кавги и маразы.

раскъсва най крѣпкія вързели на много мирни семейства. Съ какви средства достига лошевий чилѣкъ таквази гнѣсъ и жестока цѣль? — Кѣту употребява злословіе и клеветѣ, както казахмы.

Забѣлжително е, чи лошевий чилѣкъ, кѣту ще върши нѣкоя лошевѣ работѣ, не предполага, по нѣкой си пѣть, нѣкоя цѣль, коя да бѣди полезна за собствени му интересы. Той често струва зло не за друго, ами да ся кажи само чи е сторилъ зло. Въ такъвзи случаи лошевий чилѣкъ бива много скритъ. т. е. приструва ся чи никакъ не обыча да струва зло.

Иъ колко лошевий чилѣкъ да крый лошевишъ си, тя пакъ ся лѣява. Макарь чужда душа да е за насъ непроницаема; иъ время, кѣту ся въоружи съ нелицемѣрно оглѣдало, рано или късно открыва скритыя замысли на лошевий чилѣкъ. Кѣту ся упознай отъ сички, чи е лошевѣ, той види себе си отхвърленъ отъ общества, кои го ненавидѣтъ и презирѣтъ. Иый трѣба да знаймы, чи лошевий, кѣту затѣмнява живота на други съ клеветы и злословія, неможи да живѣй инакъ освенъ сякога да е обладанъ отъ вѣлненія и безпокойства. Тайны скърби непрестанно грызѣтъ сърдце му и той ся нахожда подъ съдъ на съвѣсть си, коя го наказва за негови зли дѣла. За то лошевий неможе никога да ся наслади съ уваженіе къмъ себѣ си; кое (уваженіе) съставлява едно толкосъ пріятно утѣшеніе за единъ мѣдъръ и добъръ чилѣкъ. Въмѣсто почитаніе и любовь, лошевий ще има отъ сички хора ненависть и презрѣніе.

Ако е той сиромасъ, ще си останн пакъ сиромасъ, защо кѣту намѣрва въ сърдце си само едно равнодушіе и жестокость къмъ страданія на други хора, той и къмъ събствени си страданія ще бѣди хладнокрѣвенъ, кѣту види, чи е оставенъ отъ сички безъ помощь и участіе.

Тѣй и здравіе на лошевий чилѣкъ не ще ся забави да ся разваля, защо духовное спокойствіе е необходимо за наше тѣлесно здравіе, и нищо не е тѣй противно на здравіе нѣ какъ безсъница, коя ся ражда отъ нечистѣ съвѣсть.

За щастіе, члвкъ никога не бива лошевъ отъ природѣ. Той става лошевъ отъ жадность за богатство, почести и удовольствія; отъ зависть и ненависть. За то ный трѣба добръ да ся пазимъ отъ тѣ пороцы, да употребляваме всяко усиліе за да ги изгонваме отъ насъ, си и унищожаваме отъ сѣщи имъ коренны причины, кои сѣ ны вѣдхвали въ злож.

Жадность е безмѣрно желаніе за почести, богатство и удовольствія. Това желаніе, ако ся държи въ благоразумны границы, е естествено и справедливо; защо сама природа е изложима намъ за длъжность да търсимъ тѣзи три нѣща: богатство, за да не търпимъ нуждѣ въ събственны си потребности; почести — за да сме увѣрени, чи наши съграждане ны уважавѣтъ за наши добри прави и за наши добросъвѣстность: удовольствія — за да бѣдимъ спокойны отъ трудове. Нѣ кога това желаніе стапи безмѣрно и на стремленія си незнай границы, тогасъ то е пагубно за насъ: защо ный се повече и повече ще ся стремимъ да получаваме богатство, почести и удовольствія и никога не ще бѣдимъ сити. За насъ сичко ще бѣди малко, и кѣту видимъ, чи други имѣтъ то, кое ный нѣмамы, ще ся стараймы съ непозволителны средства да го грабнимъ отъ нхъ и присвоимъ. Очевидно е, чи кѣту съ несправеденъ начинъ присвояваме нѣщо, ще заслужимъ силно негодование отъ едно най малко общество, кое ще ны има сякога въ прѣзрѣніе. И тѣй виждамы сега какъ трѣба да отбѣгваме отъ жадность за богатство, почести и удовольствія, коя ны ввежда въ несправедливость и злож.

(Слѣдва.)

МАТЕРІАЛИ

за исторію-тъ на свободѣ-тъ , за
писаніе-то и за ценсурни-тъ
постановленія до XVIII столѣтіе.

(*Продълженіе отъ брой 11 год. III стр. 85.*)

Сатири-тъ врѣхъ Ришеліе были іадовити, зли и безжалостни; въ сатири-тъ врѣхъ Мазарина прѣобладавала комическа стърна. Тѣ ся наричѣли *мазаринади*; число-то имъ іе изумително. Въ Шартр-скѣ-тъ библіотекѣ сѣ събрали тѣзи сатири въ 140 тома; сички-тъ мазаринади въ тѣзи томове сѣ повече отъ восемьъ тисяци; во врѣмя-то на Мазарина за іединѣ листвѣ стихове или прозѣ сѣ плащали три ливра. Тѣзи мазаринади пишѣли ученици-тъ, улични-тъ пѣвци, играчи-тъ на вѣжя, словонаредачи-тъ, слугини-тъ въ трактири-тъ и дору и самси Мазаринѣ.

Въ 1619 год. философъ Варини былъ изгоренъ въ Тулузѣ, като безбожникъ. Въ 1663 былъ изгоренъ въ Парисѣ Симоуъ Моренъ, наіедно съ съчиненіе-то му *Les Pensées* и скоро подиръ него Петъръ Пети, авторъ-тъ на неприлични-тъ стихотворенія. „*Journal des savants*,“ основанъ въ 1665 год., былъ запреченъ на слѣдую-щѣ-тъ, защо-то издатель-тъ му, Денисъ де Самго, ималъ смѣлость да критикува нѣкои духовни съчиненія.

Въ начало-то на царствованіе-то на Лудовика XIV, ся поіавя-вали само сатири врѣхъ любовни-тъ интриги на този царь, кой-то, неизвѣстно защо, добылъ названіе „великій“ и на низкопоклонниѣ-тъ, му дворѣ. Послѣ, кога то хладно-то честолюбіе на този Тибериѣ отъ XVII вѣкѣ, кое-то погубило тисяци неговни и чужди под-

данни, и жестоки-тъ гоненія врѣхъ протестанти-тъ възбудили срѣщу му негодованіе-то на всички Европж, сатири-тъ стапжли чисто политически. Ако и да сж тѣ написани съ злостъ, всички-тъ имъ нападенія врѣхъ характеръ-тъ на Лудовика XIV, врѣхъ самолюбіе-то, жестокосърдіе-то и мстительность-тъ му, не само не сж прѣувеличени, но дору сж доста снисходителни къмъ този егоистъ, отъ кого-то само съврѣмenna-та исторія, и то твърдѣ скоро, сже незаслуженій-тъ вѣнецъ на величіе-то, кой-то му сж турили лѣстиви-тъ исторници на врѣмя-то му. Тѣзи сатири врѣхъ Султанъ-тъ XIV (както го наричатъ въ нѣкои памфлети), най много сж ся писали въ Голландіѣ, гдѣ-то были отишли повече-то протестанти подиръ унищожение-то на нантскій-тъ едиктъ,

По іединъ заповѣдь отъ 1686 год. число-то на книгопродавци-тъ въ Парисъ было ограничено до 24 и были учреждени седемдесетъ и девять кралевски ценсори; 10 за богословски-тъ стъчениія, 11 — за правовѣдѣніе-то, 12 — за медицинж-тъ и физикж-тъ, 8 — за математикж-тъ, 36 — за исторіѣж-тъ и литературж-тъ, и 2 — за изящни-тъ искусства. За да ся придиравжтъ книгопродавци-тъ по добръ, тѣ были длжни, подѣ страхъ отъ смъртно наказаніе, да живѣжтъ всички-тъ въ іединъ часть на градъ-тъ: quartier de l' Université. Впрочемъ въ Лондонъ іеще по напрѣдъ было издадено подобно постановление. Тамъ всички-тъ книгопродавци живѣли въ часть на градъ-тъ Pater-noster-row. Нѣкои улици на градъ-тъ и до сега носжтъ названіе по имя-то на книги-тъ, кои-то сж ся въ тѣхъ продавали. За да ся введжтъ въ Франціѣ книги, които сж ся печатали въ други-тъ царства, было твърдѣ трудно.

Въ 1689 год. Шавини написалъ сатирж врѣхъ реймскій-тъ архіепископъ ле Телме и брата му Лувуа подѣ названіе: „Le cochon mitré“ (свиня съ митрж) и побѣгналъ въ Голландіѣ. Шпіонъ-тъ на Лувуа го излѣгалъ съ обѣщанія да дойде на французскж-тъ границж, тамъ го хванали и като го завели въ тѣмницж-тъ на Сен-Мишель,

го затворили въ желязень кафезъ, въ който той проживѣлъ трий-
сятъ години.

Въ 1694 год. обѣсили въ Парисъ словонаредача Рамбо и кни-
гоподвизача Бурдона, освѣтъ това двама проводили въ терсанж-тъ
и двама заключили въ тъмницѣ прѣзъ вѣчкѣй-тъ имъ животъ, за
распространеніе-то на двѣ сатири; ѣдна „сѣнка на Скаррона“ и
другъ врѣхъ тайнѣй-тъ бракъ на Лудовика XIV съ Ментенонъ. При
тъзъ сатирѣ было приложено и изображение, кое-то прѣдставлява-
ло Лудовика тѣй, както былъ прѣдставенъ на мегданъ-тъ Побѣдъ,
само на мѣсто четири-тъ аллегорически фигури по угли-тъ на ос-
нованіе-то краль-тъ държѣли окованъ четире жени: Лавальеръ, Фон-
танжъ, Монтеспанъ и Ментенонъ. Веррасъ, като хортувалъ въ грам-
матикѣ-тъ си за членъ-тъ: *la*, рекълъ, чи него го употрѣблявѣтъ
по нѣкога и прѣдъ собствении-тъ имена на знаменити-тъ лица,
както за примѣръ: *La Montespan la Mancini*. Лудовикъ, като ся напе-
чатала книга-та, заповѣдалъ да ся налѣпѣтъ врѣхъ тѣзи имена
хартійки съ имена: *La Brinvilliers, la Voisin*.

Дору въ грамматики-тъ и лексикони-тъ сѣ вмѣквали сатири и
пасквили, по нѣкога злонамѣренни, а по нѣкога неволин. Тѣй въ
англійскѣ-тъ грамматики на Коббета, ся намира слѣдующе-то оп-
редѣленіе въ статѣ-тъ „за знакове-тъ на спираше-то“: „Тѣре ѣ
мѣнишка чѣрта, съ коѣ-то ся съѣдинявѣтъ двѣ или три думи, кои-
то изражавѣтъ сходни понятія помежду си, напр. Кастельре-тигръ-
котка (кастельре Лордъ Лондондерри былъ тогава министръ). Из-
вѣстенъ ѣ анекдотъ-тъ съ лексикографа Буаста, кой-то подирѣ
думѣ-тъ *spoliateur* (грабитель) турилъ въ вѣстителѣ: Бонапарте,
за да изрази, чи пѣрвѣй-тъ консулъ пай напѣдъ начиѣлъ да упо-
трѣблява тѣзъ думѣ. Сиромѣхъ-тъ ученъ го зели въ полиціѣ-тъ, и
ако той и да ся съвършено оправдалъ, по му заповѣдали да на-
пише въ лексиконъ-тъ Фридрихъ великій намѣсто Бонапарте.

Ла-Моттѣ-ле Вайе съчинилъ нѣкоѣ си книги, коя-то лонѣ

ся харчѣла. Издатель-тъ и молилъ съчинитель-тъ да намери нѣкое средство за да ся расхарчи книга-та. „Бѣди покоенъ, отговорилъ съчинитель-тъ; азъ имамъ въ дворѣ-тъ много прѣатели — ще помолѣ да запрѣтъ и моѣ-тъ книгѣ; тогава тя непрѣменно ще ся расхарчи“ . Хесапъ-тъ на съчинитель-тъ былъ вѣренъ. Запрѣтена-та книга ся расхарчила дору и въ второ-то си издаше.

Въ Франціѣ правителство-то особено строго прѣгледувало исторически-тъ съчиненія и найначе съврѣмени-тъ. Антоанъ Берте, парисскій книгопродавецъ, като напечаталъ въ 1660 год. „исторіѣ-тъ на кардинала Ришелье“ , сочиненіе на Обери , не ся рѣшавалъ да ѣхъ распрѣсне безъ позволеніе-то на кралевѣ-тъ кайѣхъ, зашто-то въ исторіѣ-тъ имало много неслестни истини за мнозина отъ придворни-тъ. „Печатайте безъ страхъ, му рекла кралева-та, и ся старайте да засрамите порокъ-тъ до толкова, щото въ Франціѣ да остане само една добродѣтель“ .

Графъ Прижи, кой-то написалъ „Исторіѣ-тъ на голандскѣ-тъ войнѣ въ 1672 год.“ , былъ туренъ въ тъмницѣ, по жалбѣ-тъ на Лорда Престопа, англійскій посаникъ въ Франціѣ, за туй, чи той упомяналъ въ исторіѣ-тъ си за дуврскій-тъ договоръ, кой-то былъ тайно заключенъ между Франціѣ и Англіѣ.

Въ Англіѣ Джонъ Коуель былъ заключенъ въ тъмницѣ зашто-то смѣсилъ въ книгѣ-тъ си: „Institutiones Juris anglicani“ римско-то право съ англійско-то. За Ecclesiasticus , пасквилъ на Шопіуса сръщу Якова I, съчинитель-тъ былъ осѣденъ, безъ да го викътъ на съдъ. Той побѣгнулъ въ Испаніѣ и тамъ, по заповѣдъ-тъ на краль-тъ, нѣкои благородни отъ англійско-то посолство го били съ тоѣги на улицѣ-тъ. Въ 1621 год. католическій адвокатъ, Флойдъ, като изѣявилъ народно радость-тъ си, чи палатинъ былъ испѣденъ отъ Прагѣ съ женѣ си, былъ за това осѣденъ да ся извади на три различни мѣста за позоръ; освѣтъ това той трѣбвало да отиде отъ едно мѣсто до друго, на конь съ лице-то си кѣмъ опашкѣ-тъ ну.

Осжденій-тъ подалъ молбѣ на краля-тъ противъ този сѣдъ, но палата-та на лорди-тъ, като прѣгледала работѣ-тъ, му турила ѣще джерме 5,000 англ. лири и отсѣдила да го заключѣтъ за прѣзъ всѣ-чкій-тъ му животъ, и ѣще да го бѣѣтъ на кола-та, кога-то ще го вадѣтъ отъ тѣмницѣ-тъ въ Вестминстеръ. Іедваѣ си съгласили да го избавѣтъ отъ дѣрне-то наказаніе.

Лейтонъ, пуританскій свѣщенникъ, кой-то написалъ книгѣ: „възваніе къмъ Парламентъ-тъ“, былъ въ 1660 год. осжденъ да плати 10,000 англ. лири и да бѣде лишенъ отъ свѣщенническій-тъ санъ. Освѣтъ това него го ѣще всенародно били на сѣдилищній-тъ дворъ и го извадили да сѣди два часа до позорній-тъ стѣлбъ; послѣ му отрѣзали ухо-то, откъснѣли му ѣдиѣ-тъ поздрѣхъ и му прибили на стѣрнѣ-тъ (бузѣ-тъ) двѣ дамги отъ букви-тъ S. S. (сѣятель на смущенія). Въ край-тъ на недѣлѣ-тъ го пакъ били, извадили го пакъ прѣдъ позорній-тъ стѣлбъ, отрѣзали му и друго-то ухо, откъснѣли и другѣ-тъ му поздрѣхъ, турили сѣщи-тъ букви на другѣ-тъ му стѣрнѣ и го заключили въ тѣмницѣ, гдѣ-то той стоялъ десять години, догдѣ ся подигнѣлъ парламентъ-тъ срѣщу Карла.

На подобно ѣдно наказаніе былъ подложенъ, въ 1633 год. . Виліамъ Приннъ, линколскій адвокатъ. Нанитаниѣ отъ пуритански иден, той издалъ ѣдиѣ книгѣ подъ названіе, „Histriomatrix“, въ коѣ-то той, като доказва, чи сѣврѣменици-тъ му ся възврѣщѣтъ къмъ ѣзичество-то, осѣждалъ страсть-тъ къмъ театръ-тъ, коя-то господствувала въ онова врѣмя, хортувалъ чи за ѣдинъ мѣсяцъ ся распрѣснѣло 40,000 екземпляри отъ театрални піеси, напечатани на по добрѣ книгѣ, отъ колко-то духовни-тъ книги, чи въ Лондонъ има шестъ театри, тогава като въ Римъ, при Нерона, имало само три. Съ истѣ-тъ горещиѣ Приннъ ся въоружавалъ срѣщу ловъ-тъ, срѣщу народни-тъ празници, срѣщу роскошь-тъ на жилища-та, срѣщу книги-тъ за игрѣ, срѣщу музикѣ-тъ и искусственни-тъ косми. Принна осѣдили да ся извади до позорній-тъ стѣлбъ въ Вест-

министеръ и Чипсейдъ; нему му отрѣзали по едно ухо на вѣсто
отъ тѣзи мѣста; книга-та му была изгорена отъ джелатинъ; той
заплатилъ 6,000 англ. лири джерме е го затворили въ тъмницѣ за
прѣзъ цѣль животъ. Най любопытно отъ всичко ie, чи Приниъ,
кога му отрѣзали уши-тъ, казалъ да му ги пришіятъ за да зарас-
тиятъ, както сж были и отпрѣди. Таквизи наказанія ся повтарѣли
въ Англіѣхъ неіеднократно за съчиненія противъ католическо-то ду-
ховенство, въ 1637 год. надъ доктора Бастника и священника Бер-
тона. Приниъ, кой-то въ тъмницѣ-тъ не прѣставалъ да пише пам-
флети, былъ въ това сѣщо-то врѣмя осжденъ, наіедно съ тѣзи мѣ-
ца, да плати іеще 4,000 англ. лири. Въ истѣ-тъ години, Архі-
епископъ Лаудъ, кой-то былъ главна-та причина за осжденіе-то
на тѣзи нещастни, като довелъ число-то на типографи-тъ до двай-
сять, опрѣдѣлилъ твърдѣ строги наказанія за онѣзи, кои-то ще пе-
чататъ тайно безъ дозволеніе-то на ценсурѣ-тъ. За внастѣне на
запретени книги ся опрѣдѣлило строго наказаніе. Никой книгопрода-
вецъ не можѣлъ да печата книги написани на англійскій іазикъ
вънъ отъ Англіѣхъ.

(Слѣдва.)

РАЗНИ

Не губи добро-то време за да видишъ сѣко красно нѣщо. Хубость-та е Божіе таниство, създадена отъ ржкж-тж на Създателя, слѣдователно трѣба съ почестъ да ѣхъ поздравявашъ въ сѣко красно лице, въ сѣко красно небе, въ сѣко красно цвѣте, и да благодаришъ Бога источникъ-тъ на снчкы-тж красоти, като ся насмждавашъ отъ тѣхъ съсъ просто и неестно око.

Скѣрбъ. — Скѣрбъ-та трѣба да е ближний-тъ пріятель на наши-тж души, както е радость-та и увеселеніе-то; защото и тя, както и тѣ, ни ся праша отъ горѣ, и само Богъ кой-то испытва сѣрца-та ни, знае, за какво сме създадени ний немощни и смѣртни да теглимъ.

Старина. — Нѣкойси законникъ (*νομικός*) като ся прѣлиралъ съ единъ лѣкаръ за старинж-тж на званія-та, сѣкы отъ тѣхъ защищавалъ свое-то като по старо. „Моето“ думалъ Ликурговый-тъ ученикъ, „ся е начало почти наедно съ епохж-тж на свѣтъ-тъ. — Каниъ уби брата си Авеля. Това е дѣйствие което ся прѣдвижда отъ наказателныя-тъ законъ ! Нанстинж, извикалъ, Асклимадъ, „По мое-то е стѣврѣменно съ само-то създање. Ева ся създаде отъ едно ребро на Адамово-то тѣло, и това бѣше лѣкарско прѣдпріятіе“ и законникъ-тъ ся побѣдилъ.

За женж. — Жена-та често ся похвалява, но никога ся не оцѣнява достойно. Когато мжжъ-тъ ѣхъ глѣда, трѣба да мысли чи глѣда кѣрмителищж-тж си, пазитель-тъ си, лѣгло-то си, нераздѣлимыя-тъ си пріятель, онова същество, което първо му е дало животъ, подателя-тъ на първа-та му пища. Жената е създателя-тъ

и причина-та на сѣко наслажденіе, на което човѣкъ ся радува въ животъ-тъ, и учтивый-тъ лѣкарь, който облегчава тренетни-тъ съж-щенія на близкѣ-тъ смърть.

Философскы чуждѣности. — Многопожнивъ-тъ (октопо-лъ-тъ) пріема новъ животъ отъ ножъ-тъ, който го удря: Паекъ-тъ ражда голѣмо яйце колкото него си. Една въсеница има 4041 тѣлесни части. Хукъ видѣлъ 14,000 зърцала въ око то на оса та, иза да си отдѣхнѣ единъ Кипринъ (рыба) трѣбувать 13,000 артеріи, ссѣдоже, флеви, кости и прч. Тѣлото на сѣкой паякъ обема четири малкы пѣпки, продупчени съ безброино множество дупкы, а прѣзъ сѣкой дупкъ прѣминува една проста жица, спичкы тѣ жици, които сѣ 1,000 за сѣкѣ единъ пѣпкъ, събиратъ ся като излизатъ и правѣтъ жица, съ която паякъ тѣ таче платно то си; тѣй щото онова, което ный выкамы паякова жица, обѣма повѣче отъ 1000 съединени. Левенхоукъ пригѣдалъ съ микроскопъ паякъ, който не былъ по голѣмъ отъ пѣсчино зърно, че прѣде жицѣ толкова тѣкѣ, щого за да стане равна съ единъ косъмъ потрѣбвали 4,000 такыва жици.

Опазваніе на вѣстници. — Мнозина земѣтъ вѣстници, но малцина ги опазватъ. Но и най славно то прочитаніе е редовното слѣдуваніе на вѣстници-тъ. Вѣстници тѣ прѣдставлятъ отъ прѣдѣ ти шумъ тѣ и дѣйствія та дневни съ тонъ тѣ и духъ тѣ, които да опиши перо то на Историкъ тѣ је безсилно. Кой като прочита вѣстникъ отъ половинѣ вѣкъ не мысли че почти сѣко напечатано въ него име ся намира издѣлбано вѣкы на плакъ. Лѣкарьтъ, който показва цѣрове-тъ си и исцѣляванія-та си, е послѣдвалъ черныя-тъ пѣтъ на страсти-тъ си.

Търговецъ-тъ, кой-то е усигуривалъ корабъ-тъ си не е могълъ да усигори животъ-тъ си, и Драматикъ-тъ, който е правилъ другы-тъ да ся смѣхтъ или да плачѣтъ, сега прѣдставя простъ мъртъвъ главъ въ Халветовѣ-тъ драмѣ. Опазваніето на вѣстници-тъ е най лесно и ползата имъ је най голѣма, защото цѣната имъ расте,

както вино-то, съ години-тъ. Въ Европѣ много купове вѣстници сѣ продали съ огромнѣ цѣнѣ.

Бѣй и миръ. — Единъ отъ стари-тъ добръ е опрѣдѣлялъ разлика-та на боя-тъ отъ миръ-тъ, като рекълъ чѣ въ мирно време сынове-тъ погрѣбватъ бащи-тъ, а въ военно време бащи-тъ — сынове-тъ.

Скитно скръване. — Попытали едно момиче, какво иманіе ще принесе на мѣжъ-тъ си, а то отговорило: „което съ злато не може да се купи“ — сърце пескверно и добродѣтель непорочнѣ, които ми родители-тъ оставихъ наслѣдіе отъ родители-тъ си.

Слънце-то прилича на Бога, като дава животъ, хубость и благополучіе на земѣ-тъ, а звѣзди-тъ на човѣческѣ души, защото сичка-та имъ слава дохожда отъ слънце-то.

Търпѣніе. — Най страдателный-тъ образъ, кой-то може нѣкой да види въ Англіѣ, сѣ жени-тъ, които продаватъ ябълки по нѣкои централни жглове (кюшета), и на които сичка-та търговіѣ състои отъ дестина дванайсѣ ябълки, малко кандіѣ (небеть ше-кери) и половинѣ окѣ кестене. Тѣѣ жени стоѣтъ при тази си малка търговіѣ, пушѣтъ чибучки-тъ си и чакатъ купувачи-тъ си за да дойдѣтъ и купѣтъ за единъ пенсъ (Англ. пара) стока. Негли сичка-та имъ дневна продавъ възлази на 2 селѣна, отъ които половина-та едѣа е нечала, но пакъ никога се не смѣщаватъ, но съко-га отъ рано се напиратъ на работѣ-тъ си, змиѣ было лѣтъ было и верѣдѣ злосмрадливиѣ димъ и пушѣкъ-тъ на чибучкѣ-тъ се наслаждаватъ съ философско напоминаніе. „Гробно-то търпѣніе нѣма никакво сравненіе.“

Любовь. — Чудно е, какъ наши-тъ учители и законодавци не издирватъ състраданіе-то между два-та пола, или по добръ да кажемъ, страсть-тъ на любовь-тъ, по дълбоко. Свѣтъ-тъ учи и законополага, като да не е было такова нѣщо на свѣтъ-тъ. Попытай юнакъ-тъ, попытай лѣкарь-тъ да ли сѣ опознали нѣкога, вели-

чинъ-тъ на нравственни-тъ и естественни-тъ ѝ слѣдствія. Трѣба да употребляваме любовь-тъ свѣтскы, като просто прѣльщеніе, лжео, като просто тласканіе, съсъ страхъ като простъ болѣсть, съсъ срамъ, като простъ слабостъ; глухо, като простъ случкъ; до дѣто е голѣмъ таинство и голѣма нужда, положенъ на основѣ-тъ на чловѣческото сществованіе, на нравственностъ-тъ и благополучіе-то му. Тайнственна и невидима е като смърть-та. Защо, прочее, трѣба да употребляваме любовь-тъ съ по малко жаркость отъ смърть-тъ? важно нѣщо е. Смърть-та трѣба да дойде и любовь-та трѣба да дойде; по състояніе-то, въ кое-то ны намиратъ зависи отъ насъ сами-тъ, т. е. намиратъ ни или заслѣпени, зачудени, уплашени и неучепи, или като словесни сщества, прѣдпазители, приготвени и доволни за да управлямы чувства-та си, и при нѣманіе-то на такова самоуправство и сам осъзнаніе, виждь злини-тъ които пресхождатъ! Бързина, безразсѣдность, не прилично жененіе, немерности, болѣсть, лошащина, неисправни клевета, неистинна лудостъ. Смърть-та коя-то прѣди време дохожда, и любовь-та, която късво дохожда измѣнятъ първи-тъ закони на естество-то

Никой нѣма правдъ да прави щото желае, освѣнъ когато желае да струва правдъ.

Матеріализмъ. — Матеріалисти-тъ казуватъ че нищо не сществува безъ да има своя-тъ си интересъ. Такива то безъ съмненіе вѣрватъ, че слънце-то не свѣти за да оживотвори свѣтъ-тъ, но за да му ся чуди свѣтъ-тъ.

Нищо по благоприятно за любовь-тъ нѣма, колко-то малка нѣкоя распря. Ледъ-тъ прави гроздіе-то по сладко и по богато.

Тайно-то благодѣяніе — е толкова пріятно и добро, колко-то тайна-та вреда е омразна и лоша. Тайно-то добро је Божественно, както и тайно-то зло е діаволско.

Пръвска Нв. Найденокъ.

СЪВРЪМЕННА ЛЪТОНІСЬ

Н. Пр. Фуадъ паша си свършилъ поръченіе-то въ Дамаскъ и дошълъ въ Бейрутъ, за да умири и Ливанъ и да накаже и тукъ вилонии-тъ съ исто-то правосѣдіе и стро гостъ, на които той даде примѣръ въ Дамаскъ. Прѣди да трѣгне отъ Дамаскъ, Н. Пр. пови-къмъ начальници-тъ на всички-тъ христіански общини, кои-то сега съ нищо не ся различавѣтъ отъ най сиромаси-тъ хора, и имъ обіавилъ да си избержѣтъ домове, въ кои-то да ся събирѣтъ, за да извършавѣтъ Богослуженіе-то по вѣрж-тъ си, понеже отдавна вѣрѣя стоѣтъ ли-шени отъ това си религіозно утѣшеніе, като имъ ся разориха църкви-тъ. Н. Пр. имъ казалъ, чи той ся іе распоредилъ да имъ ся даде всичко, що іе потрібно за украшеніе на молитвенни-тъ имъ до-мове.

Въ Бейрутъ всички-тъ военни, морски и граждански власти посрѣщали Н. Пр., съ всички-тъ почести прилични на благородній му характеръ и на високо-то му поръченіе. Под ирѣ нѣколко часове отдѣхновеніе, Фуадъ паша пріелъ генерала Бофора, кой-то немо-жѣлъ да отиде въ Дамаскъ, поради много-то си занятія, за да ся споразумѣй тамъ съ полномощній-тъ комисарь на Н. И. В. Сул-танъ-тъ за дѣйствиe-то на французскѣ-тъ войскѣ, както бѣхми ній упоминали въ диріж-тъ книжицѣ. Да извърши това споразумѣніе былъ проведенъ отъ стѣрж-тъ на генералъ-тъ полковникъ Шанзи.

Първо дѣло на императорскій-тъ комисарь, слѣдъ като дошълъ въ Бейрутъ, было нарежданіе-то на єднѣ извѣнреднѣ комисіѣ, коя-то ще да сѣди прѣдшній-тъ управитель бейрутскій, Куршидъ

паша и други-тъ виновни за смущеніи-та, кои-то станѣха послѣднѣ въ Ливанъ.

Понееже Друзи-тъ и Маронити-тъ іеѣще не сѣ примирени, а работа-та имъ стои іеѣще неразгладана, то Н. Пр. проводилъ приглашенія на начальници-тъ имъ да се іавѣжтъ въ Бейрутъ на съѣдъ, като имъ далъ 5 дена срокъ. Въ приглашеніе-то имъ было обіавено, чи онѣзи, кои-то не се іавѣжтъ, ще се глѣдѣтъ като виновни и, като таквизи, ще бѣдѣтъ наказани. Друзски-тъ начальници, кои-то сѣ намирали въ Бейрутъ се запрѣли. Между тѣхъ се намира и кайла-каминъ-тъ имъ, Емиръ Мохамедъ Ресланъ, твърдѣ зачерненъ въ ливански-тъ събытія.

Като нѣкой отъ Друзи-тъ не се іавили на приглашеніе-то, кое-то имъ направилъ пълномощній-тъ комисаръ императорскій, а съ това показали, чи сѣ несъмнѣнно виновни, то Н. Пр. издалъ іедно провъзгласаніе (proclamation) слѣдующи-тъ рѣшенія:

1) Начальници-тъ Друзски, кои-то не сѣ се покорили на приглашеніе-то, се лищавѣтъ отъ всички-тъ си степени и титули.

2) Тѣ се отставѣжтъ отъ всички-тъ длѣжности, кои-то сѣ изпълнявали и загубвѣжтъ всѣкакъвъ официаленъ характеръ.

3) Всичкій-тъ имъ имотъ се зема за императорскъ-тъ хазинъ и ще се забраня, догдѣ да дойде императорско опредѣленіе кое-то ще го расположи.

4) Чрезвычайній-тъ съѣдъ въ Бейрутъ ще наложи на всѣкого наказаніе, спорѣдъ прѣстѣпленіе-то му. Наказаніе-то ^ѣще се изпълни, кога-то се хване ослушній-тъ. Началство-то му позволява обаче да се іави прѣдъ него и да се оправдай, ако іе възможно.

5) Онѣзи, кои-то имѣтъ совѣсть-тъ си чистѣ, могатъ свободно да се занимавѣжтъ съ работи-тъ си, безъ да се боѣжтъ отъ пѣщо. Кои-то сѣ покровителствували христіане-тъ во врѣмя-то на послѣдни-тъ събытія, ще приѣмѣжтъ знакове на отличіе и на почтеніе, и іеѣще и награди.

6) Каймакамия-та на дружи-тъ си раздѣля на четири округа и въ всѣхъ отъ тѣхъ ще се я турци достаточна число войски, за да покровителствуватъ христіане-тъ при възвръщаніе-то имъ въ мѣсто-жителства-та си.

Спорѣдъ освятии-тъ прѣданія и желаніе-то на съгласіе-то отъ 1856, Н. В. Александръ Куза, господарь на съединени-тъ Княжества дойде на 24 септемвр. въ Цариградъ, за да приеме об-леченіе въ власт-тъ си. Като си изъяви той желаніе-то да дойде въ столицѣ-тъ на оттоманскѣ-тъ имперіѣ, императорско-то пра-вительство, за да покаже благосклонность-тъ си къмъ князь-тъ, про-води нарочно за него іединъ параходъ, за да го доведе тукъ, и му назначи за прѣбываніе дворецъ-тъ на Емирѣанъ, този истій-тъ, въ кой-то се прие братъ-тъ на русскій-тъ императоръ, великій князь Константинъ.

Като хортува за дохожданіе-то на влахомолдавскій-тъ госпо-дарь, *журналъ де Константинопль* казва, чи само трудности-тъ, които трѣбвало да посрѣтне Александръ Куза въ начало-то на у-правленіе-то си, были причина-та, чи той забавилъ дохожданіе-то си чакъ до сега въ Цариградъ. Журналъ-тъ хортува подиръ това, чи политка-та на князь-тъ клони да стегни свръзски-тъ, кои-то съединяватъ дунавски-тъ княжества съ върховластній-тъ дворъ, и чи Н. Височество іе разумѣлъ, чи най добро-то срѣдство да се турци прѣграда на външни-тъ намѣсванія въ управленіе-то му със-той въ добри-тъ му отношенія къмъ Високъ-тъ Портъ.

Князь Александръ Куза іе дошълъ въ Цариградъ съ многочи-сленна свита, състояща отъ много значителни и съ вліяніе въ стра-ни-тъ лица. „Ній се радвами отъ туй, казва *журналъ де Кон-стантинопль*, заради него и заради Турціѣ. Заради него, защото свита-та му ще види съ какви чувства Турціѣ іе въодушевена

откъмъ прѣкрасни-тъ области, кои-то іе той повиканъ да управя заради Турціѣ, защото тѣзи чувствованія ще принесѣтъ плодове-тъ си “ .

На другій-тъ день слѣдъ дохожданіе-то си, Н. В. князь Александръ Куза былъ пріетъ отъ Н. И. В. Султанъ-тъ. Честь-та, коя-то му была направена при това показва само ти високо-то благоволеніе на Н. И. В. къмъ сегашній-тъ влахо-молдавскій господарь.

Когато щѣлъ Н. В. да отиде на императорскій-тъ дворець, іединъ парходъ му былъ проведенъ за да го прѣпесе. При вѣзваніе-то му въ дворець-тъ отвѣтъ го посрѣщала вторужена войска, а отвѣтрѣ всичій-тъ императорскій домъ ся наредилъ въ полви-кругъ при прѣминуваніе-то му. Като влѣзълъ князь-тъ въ пріемнѣ-тъ стаѣ, Негово Величество, облеченъ съ богато-то манто императорско и съ знакове-тъ на императорскій-тъ орденъ меджидіе, стоѣлъ прѣдъ тронъ-тъ си. Князь-тъ изразилъ на Негово Величество високо-то си щастіе, чи ся іе намѣрилъ въ присѣтствіе-то на Н. Величество за да го благодари за заботливостъ-тъ и за съчувствіе-то му. Н. Величество благоволилъ да попита князь-тъ за здравіе-то му и ся научилъ отъ него, чи въ Галаць и на Емиргіанъ той страдалъ отъ лекъ трескъ. Н. Величество питалъ іеще князь-тъ, благодарилъ ли ся іе отъ пѣтуваніе-то си съ парходъ-тъ *Бейрутъ*, кой-то му ся нарочно прати. Князь-тъ благодарилъ Н. Величество за таквѣзи високъ учтивость. Най послѣ Султанъ-тъ изразилъ на князь-тъ, когато си той отивалъ, желаніе-то си да го вижда по часто. Князь-тъ отишълъ послѣ това съ Н. В. Аали пашѣ, и Н. Пр. Савфетъ Ефенди, привременный-тъ министръ на вѣншии-тъ дѣла, и съ Кіамилъ бея въ богати-тъ стан, гдѣто имъ были подадени шербети и закуски.

— На 14 Септ. сея сконцалъ освободитель-тъ на Сърбіѣ, слабий князь сърбскій Милошъ Обреновичъ кой-то іе щастливо упра-

вѣлъ княжество Сърбія 24 години, отъ 1815 до 1839 и кой-то слѣдъ 19 годишно удаленіе отъ граници-тъ сърбски въ 1859 си призва отъ сърбскій народъ да княжествува надъ него. На уираз-диеншій-тъ прѣстолъ сърбскій възлѣзълъ синаъ му Михаилъ подъ названіе: Михаилъ Обреновичъ III.

— Н. В. Великій Везиръ пристигна на 29 сего въ столицѣ-тъ отъ пѣтешествіе-то, кое-то направи, по високѣ-тъ волюъ императорскѣ, въ Румели.

На 16 Септемврій стаплѣ въ грѣцкѣ-тъ патріаршіѣ съборъ отъ членове-тъ на синодъ-тъ и на *народно-то събраніе*, за да ся опрѣдѣлѣтъ лица-та, конто ще ся повижѣтъ да участвува въ избраніе-то на патріархъ-тъ. На 20 истаго опрѣдѣленни-тъ на този съборъ избиратели държѣли засѣданіе, за да разглѣдѣтъ испратени-тъ гласове на вѣншнии-тъ архіереи и да ся опрѣдѣлѣтъ кандидати-тъ за патріаршескій-тъ прѣстолъ. Вѣншнии-тъ гласове были, спорѣдъ Византисъ 74; отъ тѣхъ 35 были за Антима отъ Ефесъ, іединъ отъ прѣдишнии-тъ патріарси; 17 за Григорія, сѣщо іединъ отъ наврѣшнии-тъ патріарси; 1 за Антима византійскій (прѣдишній сѣщо патріархъ); 5 за Александрійскій-тъ патріархъ; 8 за Кизикскій-тъ митрополитъ; 1 за Никейскій-тъ; 1 за Дерконскій-тъ; 2 за Солунскій-тъ; 3 за Серресскій-тъ и 1 за брусскій-тъ. Отъ народно-то събраніе ся прѣдложило іеще за кандидатъ Халкидонскій-тъ, кой-то и ся приелъ отъ всички-тъ архіереи.

Да забѣлѣжѣтъ читатели-тъ, чи брусскій-тъ митрополитъ, кой-то іе вкаранъ въ число-то на кандидати-тъ, іе подъ сѣдъ за прѣстѣпленія-та си. Така ся испѣлняваѣтъ недавні-тъ узаконенія на събраніе-то, кон-то казваѣтъ, чи патріархъ-тъ трѣбва да іе безпороченъ. Инакъ и не іе могло да стане, тѣй кога-то въобще върваѣтъ работи-тъ на грѣцко-то духовечество, щото членове избиратели въ събраніе-то были и онѣзи отъ архіереи-тъ, кон-то сама па-

тріаршія-та іе докарала, за да ги сѣди за беззаконія-та имъ, доу-
и прочутій-тъ между наши-тъ съотечественици Дели Матей.

Каталогъ-тъ на кандидати-ѣ ся испроводилъ въ истій-тъ денъ
до Високъ-тъ Портъ, за да извади тя іединъ или двама отъ тѣхъ,
спорѣдъ право-то, кое-то има.

Този каталогъ Порта-та не върнѣ изведнѣжъ. Въ туй расто-
ніе старци-тъ съ други нѣкои архіереи, венчки-тъ до тринайсѣтъ
ся събирали тайно да съставлявѣтъ, казва Византисъ, гнусни пла-
нове. Тѣ подали, по тѣзи иланове, іединъ молбъ до Високъ-тъ Портъ,
за да ся исключи отъ число-то на кандидати-тъ Антимъ Ефесскій,
за кого-то отъ другъ стѣрижъ ся подали молби съ повече отъ двѣ
тисѣци подписи и печати отъ еснафи-тъ на столицѣ-тъ. За да
сполучѣтъ по желаніе-то си старци-тъ осинали Антима, казва грѣ-
цкій-тъ вѣстникъ, съ разни клевети прѣдъ портъ-тъ. „ Съ каквѣ
совѣсть, мита Византисъ, тѣзи честни старци ще призвѣтъ всесвѣта-
го Духа да ги просвѣти за избраніе-то на начальникъ-тъ на цър-
квѣ-тъ и на народъ-тъ, кога то ся изразиха срѣщу кандидатъ-тъ,
кого-то венчкій-тъ почти народъ жѣлае за начальникъ на народни-
тъ си работи? “ Съ каквѣ совѣсть, мита Византисъ; — съ таквѣзи
сѣщо, съ каквѣ-то сѣ и досега ностѣживали и съ каквѣ-то и той
нише по нѣкога клевети и ругателства срѣщу Българе-тъ.

Гърци-тъ вчислили въ събраніе-то, кое-то ся назначава да и-
збире патріархъ и нѣкои отъ наши-тъ Българе, какво-то Г. Христа
Тапчилещъ, Г. Д. Геноглу и Г. Х. Н. Минчогу, и за това бѣха
имъ испроводили пригласителни билети; но тѣзи наши съотечествен-
ници отговориха на намѣстникъ-тъ на патріаршескій-тъ прѣстолъ, чи,
понеже Българскій-тъ народъ ся іе отреклъ да припознавѣ надъ се-
бе си грѣцкій-тъ патріаршескій прѣстолъ въ Цариградъ, и тѣ, като,
членове на този народъ, не могатъ да приемѣтъ участіе въ събра-
ніе-то, което ще избере лице да занимава реченій-тъ прѣстолъ. —

— Наши-тъ съотечественници сж любопитни да научятъ какъ отива въпросъ-тъ за народиѣ-тъ и иерархіѣ. Ній можемъ да имъ кажемъ въ общи чърти, чи отъ всичко-то, кое-то је станѣло до сега отъ какъ ся је поднелъ този въпросъ, никакъвъ слѣдъ не ся је забѣлѣ-жилъ, кой-то да показва, чи той не ще ся рѣши въ наши полѣж. Поради това нека не вѣрваме на противни-тъ увѣренія на наши-тъ общи непріатели, но, като имамъ надеждѣ на милости-тъ на благо-утробийшиѣ-тъ ни царъ, да постоянствуваме въ това, що іединъ нѣтъ избра и рѣши религіозна-та ни съвѣсть.

Политическій Дневникъ.

Нѣма да исчисляваме прѣдъ читатели-тъ іединъ по іединъ градове-тъ и крепости-тъ кои-то је призела въ църковнѣ-тъ областъ піемонскѣ-тъ войска, нито пакъ сраженія-та, кои-то је тя имала съ пански-тъ наемници. Доволно је да ся каже, чи веки вспѣшки-тъ владѣнія на папѣ-тъ, освѣтъ оиѣзи, кои-то забраня франція, сж вече въ рѣжѣ-тъ на сардинскій-тъ краль. Генералъ Ламорисіеръ, надежда-та на папѣ-тъ, подиръ безуспѣшно-то си съпротивленіе, самъ падилъ въ плѣнъ, когато ся призела Анкопа.

Папа-та хванѣлъ да мисли за бѣганіе. Французскій-тъ императоръ, както је извѣстно, отдавна је изіавилъ желаніе-то си да покровителствува лице-то на святій-тъ отецъ римскій, съ войскѣ-тъ си, коіѣ-то държи въ Римъ и коіѣ-то той сега усилюва; но Пій IX съ това ся не благодарилъ. Въ іедно писмо, кое-то проводилъ до императоръ-тъ, той обіавява, чи му је по добръ да сѣди затворенъ въ крѣпость-тъ св. Ангела, нежели свободенъ въ дворецъ-тъ си Ватиканъ, безъ владѣнія-та, кои-то ся је кѣлѣлъ да брани.

Ако бы да побѣгне папа-та отъ римъ, французски-тъ войски трѣбва въ този случай да ся удалѣтъ отъ столицѣ-тъ на католи-

ческій-тъ свѣтъ. Но това, видися да не понася гъ нѣщо си на французско-то правителство. По крайнѣймѣрь Генералъ Гойонъ, който ся завърнѣ пакъ въ римъ за началникъ на французскѣ-тъ войска, оборва силно съ свѣти-тъ си мисль-тъ на папѣ-тъ за бѣганіе. Исто не намира то одобреніе и въ полвиноофициални-тъ журнали французски. Мислѣтъ, чи ако бы римскій-тъ първосвященникъ и да остави столицѣ-тъ си, войска-та на французскій-тъ императоръ не ще да ся махне отъ Римъ. Наполеонъ III ищѣлъ да уварди за папѣ-тъ пѣкои отъ области-тъ му, кои-то ся считѣтъ отчина на св. Петра, дору и противу желанія-та на първосвященникъ-тъ.

Ако наистиннѣ французскій-тъ императоръ има таквозъ настрѣненіе, на Гарибалди ще бѣде трудно, да не речемъ невъзможно, да провъзгласи въ самій-тъ римъ италійско-то царство ползскипетръ-тъ на Виктора Еммануила, спорѣдъ както писалъ той на Палермитане-тъ, кои-то искали да ся присѣдини Сицилія по скоро до владѣнія-та на сардинскій-тъ кралъ. Негова-та твърда рѣшимость „или да върви, както самъ казва, напрѣдъ догдѣ има за чупеніе сипжирѣ въ Италіѣ или да му ся развѣжѣтъ кости-тъ отъ вѣтрѣ-тъ“ ще сръщѣне голѣмѣ прѣградѣ въ сили-тъ на Франціѣ. Колко и да је невѣроятно отъ прѣвъ пакъ да ся рѣши той да удари врѣхъ-тъхъ, іединѣ туринскій журналъ, *Есперо* увѣрява положително, чи италійскій-тъ диктаторъ ималъ таквози рѣшеніе, но щѣлъ само по прѣво да проводи іедно извѣстіе на парисскій-тъ кабинетъ да спраздни Римъ. Подобни извѣстія съобщавѣтъ дору и французски-тъ журнали, както *Пей* и *Патри*.

Това ще произведе іеще по голѣмо заплитаніе на италіанскій-тъ въпросъ. Веки има іедно іавно несъгласіе между туринскій-тъ кабинетъ и диктаторъ-тъ; веки отношенія-та на Сардиніѣ къмъ Франціѣ не сѣ, спорѣдъ както ся показва, на прѣтнни-тъ — пріятельски-тъ. Отъ іедно сблѣсваніе между Гарибалдовѣ-тъ войска и французскѣ-тъ въ Римъ трудности-тъ ще порастѣтъ прѣзлѣрно.

Несъгласіе-то между Туринскій-тъ кабинетъ и Гарибалди произхожда отъ упорство-то, кое-то има този държій-тъ да не присъединява нищо до владѣнія-та на Сардиніѣ, догдѣ не се свърши покореніе-то на всичкѣ Италіѣ. Гарибалди мисли, чи негово-то дѣло тогава ще бѣде напълно завършено, кога освободи всичкѣ Италіѣ. Поради това той иска да има въ рѣцѣ-тъ си всичкѣ-тъ сръдства, кои-то му давѣтъ іедна слѣдъ другѣ завладѣваеми-тъ земи. Той се страхува іеще да не бы Пиемонтъ да продаде нѣкойѣ Италіанскѣ область на Франціѣ, за да ѣ купи помощъ-тъ, спорѣдъ какво-то ся случи съ Савойѣ и Ниццѣ. Сардинія пакъ ся бои такожде да не бы да ѣ увлече Гарибалди въ прѣждесврѣмениѣ войнѣ съ Австріѣ и въ скѣсваніе на пріятелски-тъ ѣ сношенія съ всичкѣ Европѣ. Гарибалди особено е недоволенъ отъ постыжки-тъ на Графа Кавура на кого-то удаленіе-то, както вѣрвѣтъ, той искалъ отъ Виктора Еммануила съ іедно писмо, равно както и удаленіе-то на Фантин, понеже и двама-та тѣзи сардински министри были причина на неспоразумѣніе-то му съ Туринѣ. Диктаторъ-тъ обіавилъ дору въ іедно писмо до адвоката Бруско, чи „ ако той винаги да іе расположенъ да принесе въ жертвѣ на отечественній-тъ олтарь всеко лично негодованіе, никогѣ обаче не ще да може да ся прихитри съ хора, кои-то ся унизили народно-то достоинство и продали іеднѣ италіанскѣ область“ . Това той отнася направо до графа Кавура. Несъгласіе-то на Кавура и Гарибалди, тѣзи двама важни дѣятели въ сегашно врѣмя за сѣдби-тъ на Италіѣ, истина чи може да повреди много на общо-то дѣло, но никой не ще повѣрва тѣ да ся до толкосъ забравѣтъ, щото да пожертвувѣтъ интереси-тъ на отечество-то си поради туй само, чи нѣмѣтъ помежду си пріятелство.

Упомянѣхми въ държій-тъ книжицѣ, чи Сардинія проводила войски-тъ си въ църковнѣ-тъ область, противъ желаніе-то на Франціѣ. Императоръ Наполеонъ за да покаже, чи никакъ не одобрява

тѣзи постѣпки на сардинскій-тъ дворъ, повикалъ си веки посланикъ-тъ отъ Туринъ, като оставилъ тамъ іединъ секретаринъ да ся занимава съ работи-тъ на посолство-то. Отъ своѣхъ стѣрихъ сардинскій-тъ кралъ повелѣлъ сѣщо на посланикъ-тъ си при французскій-тъ дворъ да остави Парисъ, и опредѣлилъ за заниманіе съ дѣла-та първій-тъ секретарь на посолство-то. Ако тѣзи постѣпки на два-та двора показвѣтъ, чи нѣма веки помежду тѣхъ напрѣшн-ни-тъ съюзни отношенія, обаче въ главни-тъ европейски столици има убѣжденіе, чи Піемонтъ, кога ся рѣшилъ да влѣзе въ папски-тъ владѣнія, ималъ колко годѣ съгласіе-то на французскій-тъ императоръ врѣхъ това. Понеже іе извѣстно, чи французско-тъ и сардинско-то правителства до 10 Септ. (нов. ст.) дѣйствували паіедно, то отозваніе-то на Талейрана отъ Туринъ, може да іе произошло казва и и д е п а н д а ц с ъ или отъ іединъ внозанихъ прѣмѣхъ въ расположенія-та на Франціѣхъ или пакъ чи императоръ Наполеонъ іе поискалъ, като остави свободно поле за дѣйствія-та на напрѣшній-тъ си съюзникъ, видимо да ся отвѣрже отъ всѣкаквѣ взаимность съ него и да уварди прѣдъ очи-тъ на консерватори-тъ прѣимущества-та на положеніе-то си, като положеніе на іединъ покровитель на папѣ-тъ.

Ще ся рече, чи Піемонтъ не ся іе нѣкакъ безразсѣдно рѣшилъ да нападне врѣхъ владѣнія-та на папѣ-тъ. Особенно той трѣбва да іе ималъ прѣдъ очи-тъ си, кога іе щѣлъ да начени неприятелски-тъ си дѣйствія срѣщу първосвященническо-то правителство, нравственно-то подкрѣпленіе, кое-то му дава Англія.

Но подкрѣпленіе-то, кое-то дава Англія на Піемонтъ не ся простира безусловно. Лондонскій кабинетъ види за противно іедно нападеніе отъ стѣрихъ-тъ на Сардиніѣхъ или на Гарибалди срѣщу владѣнія-та на Австріѣхъ и съвѣтва на Піемонско-то правителство ништо само то да прави ништо другиго да остави да направи нападеніе срѣщу австрійскій-тъ императоръ. Ето какво дума Лордъ Джонъ

Россель въ іединъ потъ, испроводена до Хюдсона, Англійскій-тъ посланикъ въ Туринъ:

„ Ако Австрія, Франція и Англія сѣ ся удържѣли отъ всѣ-
какво намѣсваніе въ Сицилія и въ Неаполь, въ Парисъ и въ Віен-
нѣ ся обаче страхуватъ да не послѣдва, подиръ присѣдиненіе-то
на римски-тъ и неаполитански-тъ области до сардинско-то царство,
іедно нападеніе отъ италіански-тъ сили срѣщу венеціански-тъ вла-
дѣнія на австрійскій-тъ императоръ. Ясно је, чи таквѣзъ нападеніе
отъ стърж-тъ на іединъ войскѣ не бы могло да има мѣсто безъ
сѣгласіе-то на сардинскій-тъ краљ. Ясно је такожде, чи ако ся
разглѣдва работа-та откъмъ правдинѣ-тъ, сардинскій-тъ краљ нѣма
никакво извиненіе, за да постѣпи срѣщу цюрихскій-тъ договоръ,
кой-то ся заключи и подписа сега скоро. Сардинскій-тъ краљ бѣ-
ше свободенъ да не приема прѣдварителни-тъ точки вилафранкски
и цюрихскій-тъ договоръ. Но подиръ това, като ся отрѣче отъ
продълженіе-то на войнѣ-тъ, подиръ това като си даде царскѣ-
тъ думѣ да живѣе мирно и пріятелски съ Австрія, не му је вече
свободно да ся откъсне отъ обязательства-та си и да стори іедно
зло нападеніе противъ іединъ сѣсѣденъ господарь.

„ Очевидно је впрочемъ, чи въ настоящій-тъ случай подбуж-
денія-та на интересъ-тъ сѣ сѣгласни съ прѣдписанія-та на дъл-
жность-тъ. Іедно нападеніе срѣщу австрійскѣ-тъ войскѣ, располо-
женѣ задъ силни крѣпости, не је прѣдпріятіе, на кое-то ус-
пѣхъ-тъ да може да ся чака разумно. И ако туй нападеніе не
сполучи, то ще подаде на Австрія желаній-тъ, певѣмъ, случай
да върне Романѣ на папѣ-тъ и Тоскана на великій-тъ герцогъ.

„ Има добри принципи да ся мисли, чи нѣкоѣ отъ тѣзи по-
стѣпки не ще ся глѣда отъ Франція, като непримирима съ цю-
рихскій-тъ договоръ. Обаче тѣзи постѣпки бы причинили несъ-
мѣтѣшно голѣмъ повредъ за независимость-тъ на Италія и за бж-

душе-то ѝ спокойствіе. Сардинскій-тъ кралъ, като придобива Ломбардіѣ, Пармѣ и Моденѣ, а пакъ загубва Савойѣ, Ниццѣ и Тосканѣ, не ще да ѣе вече въ състояніе да ся противи на Австріѣ, коя-то ще ся біе за іедно добро дѣло за увардowanie-то на земѣ-тѣ си и за въстановеніе-то на военнѣ-тѣ си честь. Единственна-та надѣжда, коя-то остава на Сардиніѣ въ таковоз іедно облъсване, ѣе да доведе Франціѣ на бойно-то поле и да запали іединъ европейскъ войнѣ. Дано Графъ Кавуръ ся не прѣдаде на іедини толкова опасни мечти. Голѣми-тъ сили сѣ ся рѣшили да поддържѣтъ миръ-тъ, и Велика-Британія има на Адриатическо-то море интереси, врѣхъ кои-то тя бодретвува съ най голѣмо стараніе “ .

Ако и други-тъ голѣми държави, както и Франціѣ осмѣждѣтъ Сардиніѣ за влъзване-то ѝ въ прѣдѣли-тъ на църковнѣ-тѣ областъ, тѣ обаче не ся оттеглили, посланници-тъ, довърени прѣдъ Виктора Еммануила.

Неаполитанскій-тъ кралъ ся намира іеще въ Гаетѣ и оттамъ прави распорежданія на вѣтръ-тъ, какво-то напр. сваля офицеритѣ, кои-то не му останали вѣрни, отъ степени-тъ пмѣ, закънѣва крѣпости-тъ, Мессинѣ и Капуѣ, да ся не прѣдаватъ, и ся залгва да отрича, съ множество опрѣдѣленія, вспчки-тъ дѣйствія на конституціонно-то си царствовање.

На 20 Октомврій (нов.) ѣе назначено вижданіе-то между трима-та голѣми сѣверни господари, русскій-тъ, австрійскій-тъ и прусскій-тъ, кое-то ще стане въ Варшавѣ. То щѣло да стане и по рано, но ся отложило до реченис-то число, поради рожденіе-то, кое-то прѣдстои на рускѣ-тѣ императрицѣ, и кое-то не позволява на русскій-тъ императоръ да ся удали отъ столицѣ-тѣ си. Наши-тъ читатели знаѣтъ, чи на това вижданіе ся отдаване іединъ враждебенъ за франціѣ характеръ. Поради това французско-то правител-

ство въ дипломатически-те съобщенія, кои-то взаимно прѣжънило съ русско-то, напомнило за този характеръ, кой-то общо-то мнѣніе отдава на вижданіе-то варшавско. Петербургскій-тъ кабинетъ отговорилъ, чи Императоръ Александръ по тѣзи причинъ ся до нѣкое врѣмя и не рѣшавалъ да пріеже въ Варшавѣ іедноврѣменно или іединъ подиръ другій прусскій-тъ князь управитель и австрійскій-тъ императоръ, защо-то желавъ да избѣгне отъ іедно мѣстне тълкованіе на чувствованія-та и на расположенія-та си.

Іедно писмо напечатано въ Морнингъ Хералдъ, отъ Віеннъ, кое-то въ Лондонъ ся почита да је произлѣзло отъ добри источники, утвърждава, чи Россія иска да ся въсползува сега съ трудно-то положеніе на Австріѣ, за ла ѣѣ накара да ся съгласи да ся прѣгльда парисскій-тъ договоръ, съ кой-то Франція и Англія и наложиха подиръ кримскъ-тъ войнъ тежки условія. Петербургскій-тъ дворъ ся не съгласявалъ да ся сблизѣ съ Австріѣ, ако тазѣ държава не ся овърже да му ся не противи веки за реченно-то прѣгльданіе. Въ Віеннъ ся не съмнѣвали, чи начальникъ-тъ на австрійскій-тъ кабинетъ ще устъпи това що му иска руска-та политика, но той искалъ садъ тая работа да ся разгльда по между два-та господаря, за да не зема той врѣхъ себе си отговорность за неѣѣ. Нѣкои нѣмски журнали дору извѣщаватъ, чи Австрія ся обѣщала на Россіѣ не само да ся не противи на прѣгльданіе-то на парисскій-тъ договоръ отъ 1856, но и да ѣѣ подкрѣпи въ това съ вси-чки-тъ си сили.

Французскій-тъ императоръ и императрица-та ся развѣрнали въ Парисъ на 10 Септемврій отъ путешествіе-то си, кое-то направила въ юго-вѣсточни-тъ области и въ Алжиріѣ.
